

V Česku, kde lidé platí úvěry

Bankovníctví je skoro až vychytralé, říká šéf dozorčí rady České spořitelny Jack Stack.

ROZHOVOR
str. 12–14

Sleduje E15.cz

Další číslo

deníku E15 vyjde po týdenních prázdninách v pondělí **11. července**. Denní zpravodajství najdete na stránkách **E15.cz**

CZK/EUR • 27,130 / -0,015 Kč **CZK/USD** • 24,433 / +0,010 Kč **PX** • 816,91 / +1,08 % **EURO STOXX 50** • 2864,74 / +1,15 % **ZLATO** • 1319,95 \$ / +0,14 %

KOMENTÁŘ: KOMISI POZNÁME PO OVOCI / str. 16

Krátce

Správa hmotných rezerv nakoupí nové mosty

Stát spustí po několika desetiletích první obměnu provizorních mostů, které slouží především při povodních. Hodlá na ni vydělat prodejem starých konstrukcí. **str. 3**

Americké pivovary láká český chmel

Boom minipivovarů prožívá i Severní Amerika. Špatná úroda v Česku ale neumožňuje pokrýt vzrůstající zájem Američanů o český chmel. **str. 5**

Bombardier vyzývá Airbus i Boeing

Aerolinky Swiss převzaly první proudový letoun Bombardier CS100. Kanadský výrobce jím útočí na Airbus a Boeing. Úspěch může firmu zachránit, nezdar naopak pohřbít. **str. 7**

NATO si brousí zuby na staronového soka

Na summitu Severoatlantické aliance ve Varšavě bude nejvíce skloňvaným slovem Rusko. Polsko a Pobaltí žádají záruky bezpečnosti. **TÉMA str. 8–9**

twitter.com/e15news

PAVLA PALAŠČÁKOVÁ:

To se ale v naší kotlině vyrojilo fangličkářů, co jsou útlocitní, když jde o standartu, ale lidí by klidně nechali topit v moři.

Nejlepší Evropská ulice

Bouřlivý rozvoj čeká Evropskou třídu na Praze 6. Do roku 2020 má v jejím okolí vyrůst **až 125 tisíc metrů čtverečních nových kanceláří**, v centru Prahy pak jen zhruba 70 tisíc. Loni prodloužená trasa metra A přilákala developery. Miliardy korun se u Evropské chystá investovat Karel Komárek, BPD Development nebo izraelská AFI Europe. Rovněž **magistrát má velký zájem na revitalizaci Evropské**, která je branou z letiště do centra Prahy. **BYZNYS / str. 4**

Foto profimedia.cz

9 771803 454307 16148

Zápisník
Marka Schwarzmanna

Smrtný aktivismus

Vedení organizace Greenpeace dostalo včera dopis s podpisy více než stovky držitelů Nobelovy ceny. Akademiky k této výjimečné aktivitě přimělo přesvědčení, že kvůli ekologické organizaci umírají lidé. A v souvislosti s geneticky modifikovanými potravinami (GMO) jich jsou miliony ročně. Greenpeace proti GMO dlouhodobě bojuje. Kromě webů, subjektivně natočených videí a politické lobby ve svém tažení za zdravější lidstvo a planetu volí také agresivnější praktiky – třeba vypalování polí s pokusnými rostlinami či sabotáže ve výzkumných laboratořích. Organizace přitom nemá důkazy pro své přesvědčení, že chrání lidstvo.

Jako konkrétní případ uvedli vědci zlatou rýži. Genetická úprava už někdy před sedmnácti lety jí dala do vínku schopnost vyrábět vitamin A. Jeho kritickým nedostatkem totiž trpí na 250 milionů dětí a až dva miliony ročně jich kvůli tomu oslepnou a zemřou. Zlatá rýže jako potrava chudých by tento stav mohla rázně změnit, ale kvůli kampaním aktivistů zůstává v seifu.

Vlády by podle vědců měly neprodleně začít ignorovat volání aktivistů a geneticky upravené potraviny, u kterých četné studie neprokázaly nežádoucí účinky, poskytnout zemědělcům. „Opozice založená na emocích a nepodloženém dogmatu musí být zastavena,“ stojí v závěru dopisu, pod který bych se tímto také rád neformálně podepsal.

Protagonisté dne

Pavel ŠVAGR
ŠÉF SSHR

Státní správa rezerv zmodernizuje svou zásobu provizorních mostů, na kterou si vydělá rozprodejem současných zastaralých konstrukcí.
str. 3

HANI HIMMAT
ŠÉF ČESKÉ AXY

Investor dostal od ČNB milionovou pokutu. Jeho investiční fondy měly nevhodně nastavená pravidla pro obezřetné obchodování.
str. 4

Alain BELLEMARE
ŠÉF BOMBARDIERU

Kanadský výrobce dodal první letoun CS100. Aby uspěl, musí prorazit na trh monopolně ovládaný giganty Airbus a Boeing.
str. 7

Registr smluv zahájí testovací provoz

■ Kritici zveřejňování smluv upozorňují na růst administrativy a riziko narušení právní jistoty ve smluvních vztazích.

Pavel Otto

Stát, kraje a větší obce, jejich firmy, veřejné vysoké školy či veřejnoprávní média mají začít zveřejňovat smlouvy nad padesát tisíc korun bez DPH na webu www.isrs.cz. Pravidlo, podle něhož nezveřejněná smlouva nebude účinná, začne platit po ročním zkušebním provozu. Počítá s tím dlouho projednáváný zákon o registru smluv, který dnes vstupuje v platnost. Týká se třinácti a půl tisíce subjektů.

Předkladatelé si od normy, jejímž vzorem je slovenská databáze www.otvorenezmluvy.sk, slibují transparentní hospodaření. „Základní premisou je, že s veřejnými prostředky se musí hospodařit veřejně,“ řekl Jan Farský (TOP 09 a Starostové).

Otázkou je, zda opatření nezpůsobí i komplikace. „Nebraňme se transparentnímu dohledu třetích osob, ale zároveň

vnímáme další administrativní a nákladovou zátěž. Navíc sankce neúčinnosti smluv může narušit právní jistotu ve smluvních vztazích,“ uvedla mluvčí státního podniku Lesy ČR Eva Juklová. Firma dosud zveřejňovala smlouvy nad tři sta tisíc.

Nejasnosti panují také kolem bankovního tajemství. To je definováno tak široce, že smlouvy, ve kterých figurují banky, nemusejí být zveřejňovány vůbec. Kromě toho čelí kritice úřadů, obcí a institucí rezortu vnitra, protože zpozdil přípravu metodiky i zkušební verze portálu.

V Česku se každoročně uzavírají veřejné zakázky za přibližně 550 miliard. Sdružení Rekon-

strukce státu odhaduje, že zákon dosáhne na statisíce kontraktů za 325 miliard. Povinnost se nevztahuje na ČEZ, malé obce a jejich firmy, šest institucí typu parlamentu, prezidentské kanceláře či NKÚ a politické strany. Zdravotní pojišťovny zveřejňují smlouvy už od září podle jiného zákona.

Z povinnosti se možná vymaní i další subjekty. Ve sněmovně je ve druhém čtení novela KDU-ČSL, jež žádá výjimku pro Národní podnik Budějovický Budvar. Část poslanců se podobně jako v případě ČEZ obává, že zveřejňování smluv by odkrylo obchodní strategie, a nahrálo tak konkurenci. Na předlohu se nabalily další dvě desítky návrhů.

Co odkryje zákon o registru smluv (v korunách)

28,9 miliardy

smlouvy malých obcí a jimi zřizovaných firem; navrhl Zbyněk Stanjura (ODS)

21 miliard

smlouvy do 50 tisíc; navrhla koaliční rada

80 miliard

smlouvy ČEZ; navrhla koaliční rada

1,1 miliardy

smlouvy parlamentu, prezidentské kanceláře, NKÚ a podobně; navrhl Miroslav Kalousek (TOP 09)

325,8 miliardy

smlouvy, které budou zveřejněny

smlouvy, které nebudou zveřejněny

Pramen Rekonstrukce státu

VYSVĚDČENÍ NA PARNÍKU

VE VĚTŠINĚ ŠKOL byl včera poslední den školního roku. V moravské metropoli žáci základní školy Chalabala-va přebírali vysvědčení na palubě parníku na Brněnské přehradě.

Státní správa rezerv nakoupí nové mosty

■ Stát chce po dlouhých desetiletích spustit první obměnu provizorních mostů. Hodlá na ni vydělat prodejem starých konstrukcí.

Jan Šindelář

Státní zásoba provizorních mostů, které slouží především po povodních, projde po dlouhých desetiletích omlazením. Správa státních hmotných rezerv (SSHR) se zatím rozhodla pro nákup pěti nových montovaných silničních konstrukcí, které budou lehčí, nosnější a při přejezdě tišší než ty současné. Stane se tak v příštích třech letech.

„Tímto nákupem startujeme modernizaci našich zásob provizorních mostů,“ řekl E15 předseda SSHR Pavel Švagr. Nové mosty budou měřit jedenadvacet metrů, zároveň s nimi chce stát nakoupit

JEN JEDNO AUTO. Provizorní mosty slouží k zajištění nouzové dopravy hlavně při povodních. Jejich parametry už ale přestávají vyhovovat.

i příslušnou projektovou dokumentaci tak, aby mohl mosty v budoucnu kdykoli přibojednat u různých dodavatelů. Na nákup konstrukcí chce správa rezerv vydělat

prodejem starých mostů. Celkem disponuje sedmi kilometry starších mostů včetně pontonů. Jaký počet prodaných provizorních konstrukcí

pokryje novou akvizici, ale zatím není jasné.

„O provizorní mosty se zajímají stavební firmy. Když opravují nějaký most, musejí zajistit náhradní provoz.

Zatím si je u nás pronajímají, takže není vyloučeno, že také nějaký koupí,“ doplnil Švagr. Prvním zájemcem ale bude zřejmě město Český Krumlov, které téměř padesátimetrový náhradní most ze státního skladu využívá už od povodní v roce 2002. Za most nyní platí nájem, standardní doba bezplatného zapůjčení je totiž nanejvýš tři roky. Cenu krumlovského mostu určí znalec.

Datum výroby současných mostních zásob státu sahá od padesátých do osmdesátých let minulého století. Tomu odpovídají i parametry, po mostech nemohou například jezdit kamiony a nevejdou se na ně dvě auta vedle sebe. Při přejezdu jsou příliš hlučné a oproti moderním konstrukcím mají vyšší hmotnost. Jejich životnost přesto zdaleka nekončí. Od roku 1997 do roku 2013 si obce a kraje půjčily přes 120 provizorních mostů. SSHR chce v budoucnu nakoupit i lávky pro pěší a cyklisty, které ve skladech zatím nemá.

Na miliardy od výrobců léků je lépe vidět

■ Firmy zapojené do projektu Transparentní spolupráce Asociace inovativního farmaceutického průmyslu (AIFP) zveřejnily svoje platby lékařům za minulý rok.

Adéla Čabanová

Do projektu transparentní spolupráce se v Česku zapojilo 41 farmaceutických firem, které loni utratily za spolupráci s lékaři 1,6 miliardy korun. Z toho šlo 300 milionů na kongresy a jiné vzdělávací aktivity, další 1,3 miliardy za výzkum. V přepočtu tak připadá čtyřicet tisíc korun na registrovaného lékaře.

Podle AIFP je spolupráce firm a lékařů důležitá jak pro pokrok, tak erudici doktorů. „Lékařům poskytujeme informace o nových metodách a přispíváme k jejich dalšímu

vzdělávání,“ uvedl výkonný ředitel AIFP Jakub Dvořáček.

Databáze ovšem není kompletní, nezapojily se do ní všechny firmy. Jen menší část příspěvků lze přiřadit ke konkrétnímu lékaři. Jmenovitě jsou uvedeni jen ti, kteří s tím souhlasili. AIFP loni odhadovala, že se připojí čtyřicet procent lékařů, novější čísla nesdělila. Navíc se část plateb přiřazuje k celému pracovišti, nikoli jednotlivci.

Zjistit lze například, že firma Sanofi-aventis loni vyplatila za spolupráci na výzkumu a vývoji 64 milionů korun, firma Teva 8,7 milionu. Předseda České lékařské společnosti JEP Štěpán Svačina dostal za konzultace a odborné služby od firmy AstraZeneca 77 452 korun.

Předseda odborné společnosti internistů Richard Česka spolupracoval s pěti firmami. Získal příspěvek bezmála 500 tisíc korun, z čehož 200 tisíc připadalo na účast na kongresech.

Iniciativa, která vychází z amerických pravidel, startuje i v ostatních evropských zemích. Získala podporu ministerstva zdravotnictví a Transparency International. „Přináší světlo na platby ve zdravotnictví, a tím zabraňuje jejich zneužívání,“ oceňuje náměstkyně ministra Lenka Teska Arnoštová. Naopak některé lékařské špičky dříve databázi kritizovaly. Vádí jim, že lékaře považuje za zkorumpované, když v jiných odvětvích takový drobný pohled není.

Do projektu zapojených 41 firem utratilo loni za spolupráci s lékaři

1,6
miliardy korun.

Krátce

Brexit neznamená konec Erasma na ostrovech

Čeští studenti se nemusejí obávat, že by po referendu o vystoupení Velké Británie z Evropské unie přišli o možnost jezdit na ostrovy na pobyty v rámci programu Erasmus. Program poběží ještě nejméně dva roky, vyplývá z informací Národní agentury pro Evropské vzdělávací programy. Velká Británie přitom patří mezi nejoblíbenější destinace českých studentů vysokých škol. /bru, pav/ **Více E15.cz**

Rusnok dnes přebírá vedení centrální banky

Zasedání bankovní rady České národní banky se včera naposledy ve funkci účastnil guvernér Miroslav Singer, jemuž skončil šestiletý mandát. Ve funkci jej dnes nahrazuje dosavadní člen bankovní rady Jiří Rusnok. ČNB hodlá dál pokračovat v devizových intervencích, úrokové sazby rada nechala na historických minimech.

Prymula byl odvolán kvůli střetu zájmů

Ministr zdravotnictví odvolal ředitele Fakultní nemocnice v Hradci Králové Romana Prymulu. Ten inkasoval desítky milionů od firmy Biovomed, kterou vlastní jeho dcera. Prymula se chce bránit právně.

Nová kobra bude potírat nelegální hazard

Ministerstva financí a vnitra se dohodly na založení týmu Hazardní kobra pro boj s nelegálním hazardem. Má být obdobou Daňové kobry zaměřené na daňovou kriminalitu.

Dozorčí rada aeroholdingu má dva nové členy

Do dozorčí rady Českého Aeroholdingu přišel Robert Bullock, který má letitě zkušenosti z letectví a řízení velkých mezinárodních letišť. Dalším novým členem rady se stal náměstek ministra financí Ondřej Landa. /čtk/

Foto KKCG

KOMPLEX NA BOŘISLAVCE. V plánech developerů vypadá zajímavě. Místní obyvatelé z něj však příliš nadšení nejsou. Obávají se především nárůstu dopravy.

Miliardáři přestaví Evropskou třídu

■ Loni prodloužená trasa metra A přilákala do Prahy 6 developery. Lokalita kolem Evropské ulice vede žebříček v množství plánovaných kancelářských projektů.

Daniel Novák

Evropská ulice, klíčová dopravní tepna ve směru na Letiště Václava Havla, se stává rájem developerů a realitních investorů. Miliardy se tam chystá investovat Karel Komárek stejně jako někdejší uhlobaroni Vasil Bobela, Petr Pudil a Jan Dobrovský. Centrálu si tam pro sebe již před lety koupila skupina PPF Petra Kellnera. Nyní bude nejbohatší Čech na Evropské stavět v lokalitě na místě zbouraného Hotelu Praha svou školu Open Gate.

„Evropská je z hlediska kanceláří stále poměrně málo rozvinutá lokalita. Dlouho tam chybělo metro i služby,“ uvedla Katarina Wojtusiak, šéfka kancelářského oddělení poradenské firmy CBRE. Loni se však prodloužila trasa metra A až k Nemocnici Motol. Na developery podzemní dráha zapůsobila jako magnet.

Plánované kancelářské projekty* (v m²)

Dejvice – Evropská	124 300
Centrum	72 300
Karlín	54 200
Vysočany – Prosek – Letňany	34 200
Holešovice	28 700
Butovice – Stodůlky	21 000
Pankrác – Budějovická	19 000
Smíchov – Anděl	16 700

* do roku 2020

Pramen CBRE

„V celé řadě míst nedostupuje Evropská ulice standardem třídy, která má propojovat mezinárodní letiště s centrem metropole a která je pro mnoho lidí faktickou vstupní branou nejen do Prahy, ale potažmo též do středoevropského regionu,“ sdělil mluvčí Prahy 6 Martin Churavý. V souvislosti s přípravou Metropolitního plánu bude radnice řešit také dotvoření Evropské třídy.

Společnost BPD Development ovládaná Bobelou, Pudilem a Dobrovským již kousek od Vítězného náměstí postavila administrativní centrum Blox. V něm si mezinárodní středisko zřídil internetový gigant Amazon.

Někdejší klíčové postavy firmy Czech Coal nyní plánují na tento projekt navázat v jeho sousedství další kancelářskou budovou nazvanou Telehouse. Název se inspiroval telefonní ústřednou, která zde fungovala. S dvaceti tisíci metry čtverečními předčí Telehouse i samotný Blox.

Dalším velkým projektem na Evropské třídě je obchodní a kancelářské centrum Bořislavka. U stejnojmenné stanice metra ho připravuje skupina KKCG Karla Komárka. Na jaře pro záměr získala od Prahy 6 změnu územního rozhodnutí. Proti tomu se však několik sdružení odvolalo, takže se čeká, jak úřady věc znovu posoudí.

Developer zatím chystá plány dál. „Naši architekti pracují na projektu pro stavební povolení a současně připravujeme výběrové řízení na generálního dodavatele. Zahájení stavby plánujeme počátkem příštího roku,“ sdělil mluvčí projektu Václav Sochor. Do plánovaného centra by se mimo jiné měla přesunout centrála loterijní Sazky.

Zcela nový kancelářský projekt připravuje na Evropské také izraelský developer AFI Europe. Detaily záměru však zatím tají.

Špatnou kontrolu v Axe ocenila ČNB na milion

■ Investiční společnost Axa nedostatečně hlídala manažery fondů, usoudila centrální banka.

Jaroslav Bukovský

Milionovou pokutu od ČNB si vysloužila investiční společnost Axa. Podle regulátora neměla Axa u svých investičních fondů více než dvě léta adekvátně nastavená vnitřní pravidla pro obezřetné obchodování, některé z transakcí pro klienty tak mohly být ohroženy.

ČNB rovněž Axe vytkla nedostatečný dohled nad prací fondových manažerů, těm prý chyběla efektivní kontrola, která byla podle banky ještě navíc pouze nahodilá. Axa tak podle regulátora od ledna 2013 do července 2015 porušila hned několik paragrafů zákona o kapitálovém trhu.

V některých případech měla Axa o svých službách klientům informovat

zkresleně. „K datu 1. října 2014 v letáku k programu pravidelného investování Tempo a letáku podílového fondu AXA CZK Konto používala nejasné a zavádějící informace o „spoření“ v souvislosti s investicemi do investičních fondů a o srovnání výše odhadovaného zhodnocení investic do podílových fondů s výnosem z bankovního účtu, kdy zde nebyl zdůrazněn kolísavý charakter investice,“ mimo jiné uvádí rozhodnutí regulátora.

Axa není na sankční lavici ČNB poprvé. V letech 2011 a 2012 Axa pochybila při prodeji investičních produktů. Česká národní banka tehdy ve svém rozhodnutí uvedla, že Axa dostatečně nekontrolovala činnost externích prodejců, ti například s klienty nevyplňovali investiční dotazníky nebo je nedostatečně informovali o provizích. Výsledkem byla půlmilionová pokuta od regulátora, Axe přitom tehdy hrozil v krajním případě až dvacetimilionový flastr.

IKEA začala s prodejem přes internet

Nábytkářský řetězec IKEA spustil ve všech svých obchodních domech možnost on-line objednání a placení za zboží, plnohodnotný e-shop plánuje společnost v ČR zavést na přelomu let 2018 a 2019.

V rámci služby „Klikni a vyzvedni“ si mohou zákazníci vybrat a zaplatit produkty prostřednictvím on-line platformy na internetu a zboží vyzvednout v obchodním domě nebo výdejním skladu. Nová služba je ale zpoplatněna jednotnou částkou 500 korun.

„Velmi dobře si zároveň uvědomujeme, že zákazníci v rámci nové služby očekávají i možnost objednat si on-line i dopravu a doručení zboží do svých domácností. Právě na tuto oblast se nyní zaměřujeme, s cílem současnou službu Klikni a vyzvedni vylepšit a co nejdříve o toto rozšířit,“ uvedla manažerka e-commerce v IKEA Nina Maláková.

Podíl nábytku prodaného v e-shopech v ČR loni činil zhruba sedm procent, uvádí Asociace českých nábytkářů. /čtk/

Američany láká český chmel

■ Špatná úroda neumožňuje pokrýt vzrůstající zájem zahraničních pivovarů o české zelené zlato.

Dušan Kütner

Tuzemským pěstitelům chmele se otevírají další možnosti. Boom minipivovarů totiž neprožívá v posledních letech jen Česká

republika, ale také Severní Amerika. Výsledkem je výrazně zvýšený zájem o český chmel, kterému ale tuzemští pěstitelé nemohou kvůli neúrodě v posledních letech vyhovět.

S napětím tak očekávají úrodu letošní. „Pokud se urodí, tak jistě úroveň smluvních množství stoupne. Odhadujeme, že absorpční schopnost amerického trhu by nám umožnila zvýšit

export českého chmele během dvou tří let o sto procent – a možná více,“ řekl Pavel Šponer, obchodní ředitel největšího exportéra českého chmele, společnosti Bohemia Hop.

O vyšším zájmu se přitom mohli chmelaři přesvědčit na nedávném tradičním veletrhu amerických řemeslných pivovarů Craft Breweries Conference ve Filadelfii. „Máme řadu nových zájemců

o náš chmel ze segmentu craft breweries jak v USA, tak v Kanadě včetně těch největších z TOP 10 až TOP 20,“ říká Šponer.

Kapacity českého chmelářství jsou ale podle Šponera prakticky vyprodány na příštích několik let. Je tomu tak i přesto, že Česko je po Německu a Spojených státech třetím největším producentem na světě. Důvodem jsou slabé sklizně ve třech z posledních čtyř let. „Kontakty budeme udržovat. Bohužel nové obchody z nejbližších sklizní můžeme uzavřít pouze v případě nadprůměrné úrody,“ dodal Šponer.

Chmelaři se alespoň kvůli rostoucímu zájmu snaží rozšiřovat plochy chmelnic, které od devadesátých let pravidelně klesaly z více než 10 tisíc hektarů na minimální hodnotu 4319 hektarů v roce 2013. Od té doby ale výměra mírně stoupá letos dosáhla 4783 hektarů, což je nejvíce za posledních šest let. Cílem pěstitelů je pak v nejbližších letech překonat hranici pěti tisíc hektarů.

Řemeslné pivovary zažívají boom

Ještě v sedmdesátých letech se počet minipivovarů ve Spojených státech pohyboval kolem stovky. Prudký nárůst nastal na konci minulého desetiletí a loni jejich počet dosáhl 4225. Téměř tři pětiny tvoří mikropivovary s roční produkcí do 18 tisíc hektolitřů, necelé dvě pětiny jsou restaurační pivovary s ještě menší produkcí. Čtyři procenta tvoří řemeslné craftpivovary s produkcí mezi 18 tisíci až sedmi miliony hektolitřů ročně.

Krátce

Pojišťovny Wüstenrot fúzuji s Allianz

Pojišťovací část finanční skupiny Wüstenrot v ČR zaniká. Důvodem je fúze s Allianz pojišťovnou, která byla od ledna majitelem jejích akcií. Všechny smlouvy klientů Wüstenrot pojišťovny a Wüstenrot životní pojišťovny přecházejí na Allianz. **Více E15.cz**

Dluhy firem vzrostly

České firmy dlužily na konci května bankám zhruba 1,162 bilionu korun, což je meziměsíčně přibližně o 11 miliard korun více. Před rokem podniky bankám dlužily 1,062 bilionu korun.

Pivovar Bernard hlásí rekordní tržby i zisk

Rodinný pivovar z Humpolce promítl vyšší zájem o své pivo do hospodářských výsledků za loňský rok. Jeho tržby stouply o sedmáct procent na 631,4 milionu, čistý zisk pak dokonce o téměř polovinu na 95,1 milionu. V obou případech je to nejvíce v novodobé historii pivovaru. /duk,čtk/ **Více E15.cz**

Drážní úřad nesmí o RegioJetu rozhodnout

Drážní úřad zastavil řízení, ve kterém měl rozhodovat o právu společnosti RegioJet na plánovaný provoz linky Praha–Brno–Bratislava. „Důvodem je skutečnost, že žádost Českých drah byla po vyhodnocení podkladů shledána jako právně nepřipustná,“ potvrdil deníku E15 mluvčí úřadu Martin Novák. Podle něj zákon umožňuje tuzemským dopravcům jezdit po kolejích bez omezení. Ještě před několika dny se přitom úřad k agendě hlásil a začal zkoumat podmínky na trhu.

Šéf úřadu Jiřího Koláře řekl, že úřad rozhodne v srpnu. Jenže zasáhlo ministerstvo dopravy. Podle jeho názoru Drážní úřad nemá kompetenci takové řízení vést, neexistuje pro to žádný právní rámec.

Podobné řízení by mohl vést až nový regulátor železnice, jehož vznik předpokládá novela zákona o drahách.

Jde o první řízení svého druhu na tuzemské železnici; popud k němu daly České dráhy. Úřad měl posoudit takzvanou hospodářskou vyváženost a zvážit, zda vstup dalšího dopravce na trasu neohrozí služby vnitrostátní dopravy a peníze, které vynakládá stát na dotace.

Přesto spor mezi RegioJetem a Českými drahami nekončí. U jednoho páru brněnských expresů žádají obě firmy pro příští jízdní řád v podstatě totožné časy. Oříšek musí nyní rozlousknout Správa železniční dopravní cesty, která grafikon sestavuje. /sin/

TŘEŠŇOVÁ ABSURDITA

Foto: čtk

FRANCOUZSKÁ VLÁDA vydala seznam devíti zemí včetně České republiky, které nesmějí vyvážet do Francie třešně. Důvodem je používání problematické látky dimetoát v pesticidech. Na kontroverzním opatření je ale paradoxní skutečnost, že čeští pěstitelé do Francie třešně nikdy nevyváželi a dimetoát vůbec nepoužívají. Za zákazem tak zřejmě stojí snaha ochránit francouzský trh od importů například z Turecka. /vag/ **Více E15.cz**

Británie sníží skleníkové emise o 57 procent

■ Vláda v Londýně drží v nejistotě mimo jiné i trh s emisními povolenkami. Neřekla, zda země zůstane jeho součástí.

Jan Stuchlík

Nehledě na výsledek referenda o členství v Evropské unii, bude Velká Británie pokračovat

ve snižování emisí skleníkových plynů. Londýnská vláda schválila pátý uhlíkový rozpočet, kterým by země v roce 2032 měla snížit skleníkové emise o 57 procent oproti roku 1990. Kabinet tak dal na názor expertů, že redukci emisí ve třicátých letech je nutné zvednout z původně plánovaných 50 procent.

Ve srovnání s Evropskou unií, která si stanovila cíl snížit emise do roku 2030 o 40 procent, jde Británie dál. Jenže pořád není jisté, jestli se i po vystoupení z EU země účastní evropského

PŘÍKLAD TU JE. Experti míní, že Británie bude po brexitu následovat příkladu Norska, Islandu a Lichtenštejnska, jež nejsou členy EU, ale jejich podniky musí nakupovat evropské emisní povolenky.

trhu s emisními povolenkami. Mezi experty převládá přesvědčení, že Británie půjde ve stopách Norska, Islandu a Lichtenštejnska, které sice nejsou členy unie, ale jejich podniky musejí nakupovat evropské emisní povolenky.

Trh s povolenkami toto přesvědčení zatím nesdílí. Po referendu se cena povolenek

propadla pod pět eur a je nižší než od jara 2014. Od konce loňského roku se povolenky zřítily skoro o polovinu. Při této ceně nemůžou plnit původní cíl, tedy motivovat firmy k přechodu na nízkoemisní technologie. „Technická analýza naznačuje, že cena povolenek je přeprodána a je prostor pro korekci směrem vzhůru. V případě

externích šoků však cena nemusí tyto signály respektovat,“ uvádí Daniel Ošťádal, analytik obchodníka s povolenkami Vertis.

Unie právě pracuje na reformě trhu s povolenkami, která by měla platit v roce 2020, kdy by už Británie nemusela být jejím členem. Právě Britové původně chtěli reformu dokončit během své

ho předsednictví příští rok. Jenže z toho nejspíš sejde. Lidé obeznámení s jednáním tvrdí, že zatím se na harmonogramu reformy nic nemění. Letos by měla být hotová pozice členských států a v létě příštího roku začne jednání s Evropským parlamentem.

Přípravu reformy by neměla zkomplikovat ani rezignace Iana Duncana, který v EP připravoval pozici parlamentu pro nadcházející jednání. „Žádná politická frakce nechce reformu zdržet. Po Duncanovi nastoupí nový zpravodaj, který vypořádá připomínky ke zprávě a dotáhne ji do konce,“ říká český europoslanec Pavel Poc. Evropská komise má podle expertů propočítané obě varianty – jak s Británií, tak i bez ní.

NÁZORY str. 17

Brexit ovlivní emisní cíle

Britský odchod z EU zasáhne snižování skleníkových emisí po roce 2020, které nespádají pod trh s emisními povolenkami. Evropská komise by měla představit plán pro redukci těchto emisí 20. července. Británie patří k zemím, které měly přispět k ujinému cíli více, než by odpovídalo jejich velikosti. Když nebude v EU, dopadne snaha o boje s klimatickou změnou více na ostatní státy. Komise má měsíc na to, aby vše znovu propočítala.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 30. 6. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,171
Čína	1	3,678
Dánsko	1	3,647
EMU	1	27,130
Chorvatsko	1	3,604
Japonsko	100	23,781
Kanada	1	18,863
Maďarsko	100	8,557
Norsko	1	2,915
Polsko	1	6,115
Rusko	100	37,930
Švédsko	1	2,879
Švýcarsko	1	24,969
Turecko	1	8,460
USA	1	24,433
Velká Británie	1	32,829

Akcie na pražské burze

30. 6. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	53,50	-1,47
ČEZ	414,40	2,83
Erste Bank	542,50	-0,13
Fortuna	88,00	2,39
Kofola	433,00	0,00
KB	910,00	1,69
Moneta	71,80	2,21
O2 CR	217,00	-0,18
Pegas	798,60	0,82
Philip Mor. ČR	12 355,00	-0,15
PLG	206,20	0,00
TATRY	640,00	0,00
Unipetrol	174,90	1,10
VIG	464,50	-0,64
Celkový objem (v tisících korun)	897 235,26	

Komise: AB InBev nejspíš nectí pravidla

Evropská komise začala vyšetřovat, zda největší světová pivovarnická společnost Anheuser-Busch InBev neporušuje na belgickém trhu pravidla hospodářské soutěže. „AB InBev možná záměrně usiluje o blokování takzvaného paralelního obchodu spočívajícího v přesunu svého piva z méně nákladných zemí, jako je Nizozemsko a Francie, na dražší belgický trh,“ uvedla komise.

Vyšetřování se zaměří například na to, zda firma uzpůsobuje obaly tak, aby

bylo obtížnější pivo prodávat v jiné zemi.

Pokud komise dojde k závěru, že AB InBev pravidla hospodářské soutěže skutečně porušuje, může firmě vyměřit pokutu ve výši až deseti procent jejich ročních tržeb.

Koncem května získala společnost AB InBev od Evropské komise svolení k převzetí konkurenta SAB-Miller. Podmínkou souhlasu je ale prodej pivovarnických aktivit SABMilleru v Evropě, mezi které patří i Plzeňský Prazdroj. /čtk/

DŮLEŽITÁ ZAKÁZKA. Kanadskému výrobcí letadel jde v obchodu se Swiss nyní o hodně. Poradenská společnost Macroaxis tak odhaduje pravděpodobnost krachu firmy na 75 procent, přičemž hodnoty nad 90 procent znamenají téměř jistý bankrot během dvou let.

Bombardier hraje vabank, vyzývá Airbus a Boeing

■ Po mnohaletém vývoji, který jej málem přivedl ke krachu, zahajuje firma Bombardier útok na pozice gigantů leteckého průmyslu Airbusu a Boeingu.

Štěpán Bruner

Aerolinky Swiss převzaly do své flotily první proudový letoun Bombardier CS100 určený pro zákazníky. Letadlo pro 125 cestujících vyrazí na svůj premiérový let v běžném provozu 15. července na trase z Curychu do Paříže. Jeho úspěch může kanadského výrobce zachránit, nezdár však pohřbít. Swiss mají objednávky na dalších čtrnáct CS100 a patnáct prodloužených modelů CS300.

Bombardier zahájil vývoj nového letounu, který by stál nad jeho tehdy největší řadou

CRJ, v roce 2004. Cílem bylo nabídnout konkurenta pro regionální proudové letouny brazilského Embraeru, a především proniknout na trh vůbec nejprodávanějších letadel, který dlouhá léta ovládají pouze Airbus a Boeing.

Ambiciózní program ale od počátku provázely potíže, mnohé s osudovými parametry. Opravdová katastrofa pak přišla předloni, když jednomu z vývojových prototypů explodoval při pozemním testování motor. Program byl pozastaven a Bombardier přišel o řadu objednávek.

Firmě nakonec pomohly jak kanadská, tak regionální vláda Québecu. A na Bombardier se začalo usmívat štěstí i v podobě velkých objednávek od Air Canada a Delta Air Lines. „Air Canada nám daly impuls, Québec nám dal impuls a Delta to jen potvrdila,“ prohlásil šéf Bombardieru Alain Bellemare. Dodal, že firma má

nyní na C Series celkem tři sta závazných i nezávazných objednávek. Další by mohla oznámit na blížícím se aerosalonu v britském Farnboroughu.

Bombardier slibuje, že jeho nový letoun nabízí podstatně modernější technologii, a tím pádem úspornější provoz než poslední verze Airbusu A319 nebo Boeingu 737-700. Chlubí se také tím, že ve srovnání s rivaly, kteří vycházejí z letadel navržených před několika desítkami lety, nabízí mnohem širší sedadla.

Finanční potíže Bombardieru však ještě nejsou u konce. Dluhy dosahují devíti miliard dolarů a v hotovosti má firma k dispozici jen 3,8 miliardy dolarů. Za posledních 12 měsíců Bombardier vykázal ztrátu přes pět miliard a na dokončení vývoje všech verzí C Series bude potřebovat další dvě miliardy dolarů. **Více E15.cz**

Srovnání s konkurencí

	Bombardier CS300	Airbus A319neo	Boeing 737 MAX7
Počet cestujících	130 až 160	140 až 160	126 až 149
Cestovní rychlost	828 km/h	828 km/h	842 km/h
Dolet	6112 kilometrů	6950 kilometrů	6204 kilometrů

Pramen E15

Krátce

Španělsko prověřuje Google kvůli daním

Španělské úřady provedly razii v madridských kancelářích americké internetové společnosti Google. Zajímaly se o její daně. Google má kvůli nim potíže i v dalších evropských zemích. V lednu se třeba dohodl s britskou vládou, že doplatí na daních 130 milionů liber, Francie po Googlu žádá doplatit 1,6 miliardy eur.

Inflace v eurozóně mírně ožila

Spotřebitelské ceny v eurozóně se v červnu podle prvního rychlého odhadu vrátily k růstu, meziroční inflace činila 0,1 procenta. Nejvyšší růst, o 1,1 procenta, zaznamenaly ceny v sektoru služeb. V předchozích čtyřech měsících ceny klesaly nebo stagnovaly. Jádrová inflace, která zahrnuje nejvíce nestabilní ceny nezpracovaných potravin a energií, činila stejně jako v květnu 0,8 procenta. /čtk/

255388/16

INZERCE

BYTOVÝ FOND - PRAHA 4

Veřejná soutěž Termín pro podání nabídek: 21. 10. 2016

- 739 bytů
- podlahová plocha: 54.098 m²
- 20 nebytových prostorů
- pronajatá plocha: 489 m²

Předmětem prodeje je (i) soubor celých panelových domů (36 vchodů) po částečné rekonstrukci (nové výtahy, okna a střešní krytina), které nebyly rozděleny Prohlášením vlastníka na jednotky, (ii) vlastní pozemek 73.885 m² včetně pozemků okolo domů a (iii) všechny pohledávky související s bytovým fondem. Bytové domy tvoří větší část menšího sídliště u budoucí stanice metra Písnice a leží v ulicích Výletní, Mezi Domy, Ke Kurtům, Na Okruhu a U Bazénu. PENB = D nebo C.

Nejvhodnější nabídce Ing. Petr Vácha, 777 707 307 petrva@naxos.cz

BYTOVÝ DŮM - PRAHA 10

Veřejná soutěž Termín pro podání nabídek: 21. 10. 2016

- 33 bytů
- 4 nebytové jednotky
- pronajatá plocha: 2.010 m²

Panelový dům Bělocerkevská 2, Vršovice. Z 33 bytů je 5 bytů volných a 5 na dobu určitou, 11 garážových stání. Nový výtah, plastová okna, střešní plášť. Společné prostory po rekonstrukci. Naproti Obchodní centrum EDEN. PENB = E.

Nejvhodnější nabídce Ing. Petr Vácha, 777 707 307 petrva@naxos.cz

www.naxos.cz

NATO si brousí zuby na staronového nepřítele

■ Ve Varšavě 8. a 9. července proběhne **summit Severoatlantické aliance**, kterému je přikládána **mimořádná důležitost**. Už samotné místo schůzky napovídá, že často skloňovaným slovem bude **Rusko**. Šéfové vlád členských zemí budou hovořit například o větším **angažmá NATO v boji proti islámským radikálům** či o případném rozšiřování vojenské organizace.

Foto profimedia.cz

Polsko a Pobaltí žádají záruky bezpečnosti

Karolína Flaszová

Je zcela jisté, že hlavním tématem nadcházejícího setkání NATO bude hodnocení ruské hrozby pro evropskou bezpečnost. Zejména východní členové organizace se obávají, že by expanze Moskvy nemusela skončit zásahy v Gruzii a na Ukrajině. „Posilování a modernizace obranného a odstrašujícího postavení NATO bude jádrem summitu. Spojenci rovněž posoudí dlouhodobé dopady krize ve vztazích NATO s Ruskem a zváží příští kroky,“ uvedla aliance. Aktivitu paktu v tomto směru se soustředí především na zvýšení ochrany Polska a pobaltských zemí. Jeho členové však těžko hledají shodu v otázce militarizace tohoto regionu.

NEJEDNOTNÍ SPOJENCI

Jednotlivé státy rozděluje především historická zkušenost a geografická poloha. „Jedním z problémů je, že si lidé v Evropě neuvědomují, jak vážná hrozba je. Není to bezprostřední riziko pro západní Evropu, ale pro východní Evropu existuje jasné a přítomné nebezpečí,“ řekl Deutsche Welle bezpečnostní expert Peter Wijninga z Haagského střediska pro strategická studia. „Jestliže se Rusko rozhodne obsadit Pobaltí, může tak učinit během několika dní,“ dodal.

Rozdílný pohled partnerů se projevil během nedávného rozsáhlého cvičení v Polsku, kterého se zúčastnilo 31 tisíc lidí z osmnácti zemí aliance. „Toto cvičení potvrzuje, že jsme v bezpečí,“ chválil akci

polský ministr obrany Antoni Macierewicz. Šéf německé diplomacie Frank-Walter Steinmeier naopak uvedl, že takovéto manévry jsou z hlediska regionální bezpečnosti kontraproduktivní a mohou přispět k eskalaci napětí ve vztazích bloku s Ruskem.

VOJÁCI DO CITLIVÝCH OBLASTÍ

Summit by měl schválit detailní plán na rozmístění čtyř praporů v citlivé oblasti,

každý o síle až tisícovky vojáků. Jednotkám by měly velet USA, Británie a Německo, o poslední zatím není rozhodnuto. Média dříve uváděla, že další velké, ale méně agilní země jako Francie a Itálie se zdráhají tuto zodpovědnost přijmout. Paříž argumentovala tím, že jsou po teroristických útocích její bezpečnostní složky zcela přetížené. Rezervovanost Říma podle expertů

patrně souvisí hlavně s finanční stránkou věci.

Varšava nedávno připustila, že se vzdala svého původního plánu na umístění stále základny pro zahraniční síly na svém území. Uvědomila si prý, že by to bylo politicky velmi komplikované. Macierewicz miní, že plánované jednotky NATO v regionu by sice nebyly schopné případný ruský útok zastavit, ale zpomalily by ho, což by

RUMUNSKÝ ŠTÍT. Spojené státy v květnu zprovoznily v Rumunsku protiraketový systém. Zároveň se začalo budovat podobné zařízení v Polsku. Mají odvrátit případnou hrozbu z Blízkého východu nikoliv útok stovek raket z Ruska. Moskva je však nedůvěřivá a chystá odvetná opatření.

Významným nepřítelem zůstává Islámský stát

Očekává se, že jedním z výsledků summitu by mohlo být větší zapojení aliance do bojů proti Islámskému státu. „Přál bych si, aby se NATO víc snažilo,“ řekl v půlce června americký ministr obrany Ash Carter. „Věřím, že může učinit víc, stejně jako si myslím, že všichni jakožto jednotlivé státy můžeme urychlit zničení Islámského státu,“ dodal. Carter zmínil například zájem o logistickou podporu ze strany Severoatlantické aliance. Na summitu se bude jednat také o možném rozšíření programu výcviku iráckých bezpečnostních sil. Organizace by rovněž mohla přispět leteckou technikou k monitoringu syrského a iráckého území. S přesunem radikálů a migrační krize na sever Afriky a do oblasti Středozemního moře bude na pořadu dne i hledání odpovědi na tuto výzvu. Aliance jedná s libyjskou vládou o poskytnutí poradenství k budování bezpečnostních struktur v chaotické zemi. Po atentátech v evropských městech se mezi spojenci hovoří také o větší spolupráci v oblasti zpravodajství.

umožnilo vojákům vyčkat na posily. Také Jonathan Eyal z londýnského ústavu pro obranná studia RUSI se domnívá, že posily Polska a Pobaltí splní svůj účel. „Odstrašení Rusů bude spočívat v ujištění, že v případě útoku se dostanou takřka okamžitě do kontaktu se silami Severoatlantické aliance, takže by neměli pochybovat o odhodlání NATO bojovat. Na to nepotřebujete velké

množství vojáků,“ podotkl podle agentury AP.

PROTIRAKETOVÝ PROBLÉM

Kromě posílení vojenské přítomnosti poblíž linie mezi aliancí a Ruskem se organizace v Evropě soustředí také na rozvoj protiraketové obrany. V květnu Spojené státy v Rumunsku zprovoznily protiraketový systém, součást ochranného štítu kontinentu. Zároveň se zača-

lo budovat zařízení v Polsku. NATO tvrdí, že mají odvrátit případnou hrozbu z oblasti Blízkého východu a nejsou namířeny proti Moskvě. „Interceptorů je příliš málo a jsou moc na jih nebo moc blízko k Rusku na to, aby byly schopné zachytit ruské mezikontinentální balistické střely,“ uvedl generální tajemník paktu Jens Stoltenberg. Kreml však ujištěním nevěří a hrozí odvetnou akcí.

JSME TADY. Rozmístění několika tisíc vojáků NATO v Polsku a Pobaltí a vůbec posílení obrany regionu má ujistit Rusy, že v případě útoku budou takřka ihned čelit odporu sil Severoatlantické aliance.

Rozšiřování NATO pokračuje pomalu

■ Ambice balkánských států na vstup do NATO podřývají spory se sousedy nebo nejednotný postoj obyvatel země.

Devěťadvacátým členem NATO se má stát Černá Hora. V tuto chvíli ale není ani trochu jasné, kdo ji bude následovat. Další balkánské rozšíření brzdí sousedské rozepře a citlivé vzpomínky na nedávnou minulost. Postsovětské Ukrajina a Gruzie mají příliš složité vztahy s Ruskem. Státy na severu Evropy sice přehodnocují neutralitu, jejich plné členství v NATO však není na pořadu dne.

Podgorica podepsala protokol o přistoupení k alianci v květnu, ratifikační proces by mohl trvat zhruba rok a půl. „Je to jasný signál, že dveře do NATO zůstávají otevřené pro země, které sdílejí a podporují naše hodnoty,“ řekl při této příležitosti generální tajemník paktu Jens Stoltenberg. Makedonské ambice na vstup mezi západní spojence ale komplikuje spor Skopje s Řeckem o název a současná politická krize. Stoltenberg minulý měsíc vyjádřil znepokojení nad děním v zemi.

Západní země by rády viděly v alianci Bosnu a Hercegovinu, její obyvatelstvo je ale v této otázce rozdělené. Bosňané a Chorvaté jsou pro, zatímco Srbové odmítají členství ve vojenském sdružení, které etnikum během konfliktu v zemi bombardovalo. Přesto představitelé Republiky srbské neříkají kategorické ne. Podle Milorada Dodika, prezidenta této části Bosny, by si ale mělo NATO nejprve vyřešit svůj vztah s Ruskem. „Asi by bylo nejlepší říct jim, aby nejdříve ukončili své konflikty a pak za námi přišli, abychom se bavili o tom, kam chceme patřit,“ vzkázal představitelům aliance.

Citlivá je otázka přičlenění k NATO i na Ukrajině. Současná vláda v Kyjevě o něm hovoří jako o strategickém

cíli. Situaci ale mimo jiné komplikuje fakt, že nemá pod kontrolou část území. Podle podzimního odhadu ukrajinského prezidenta Petra Porošenka bude země potřebovat šest až sedm let, aby splnila kritéria aliance. Šéf Evropské komise Jean-Claude Juncker ale v dubnu podotkl, že se Ukrajina nestane členem paktu dříve než za dvacet až pětadvacet let. Podle aktuálního průzkumu je pro vstup 44 procent Ukrajinců, proti 38. V lepší pozici je Gruzie. Očekává se, že ji summit přinese prohloubení vztahů s organizací, i když ne jasný plán na začlenění.

Foto: reuters 4x

HODNOTY. NATO zůstává otevřenou zemím, které sdílejí naše hodnoty, řekl generální tajemník paktu Jens Stoltenberg při příležitosti podepsání protokolu o přistoupení Černé Hory.

Postoj Finska a Švédska je v tuto chvíli jasný – přejí si těsnější spolupráci s aliancí, ale ne vstup do ní. Experti však zdůrazňují, že kvůli krizi na Ukrajině a demonstracím ruské síly v oblasti Baltu se otevřela debata, která by nakonec mohla vést k zapojení severovýchodních států do vojenské struktury. „V obou zemích je to stále velmi kontroverzní, ale vzrůstající počet nerozhodnutých lidí (v průzkumech) naznačuje, že probíhá posun. Je to předešlá k předešlé členství,“ řekl Foreign Policy expert na bezpečnostní politiku Robbie Gramer. /kf/

Slováci vedou Evropu

■ EU se musí vyrovnat s výsledky britského referenda a s tím, že evropská myšlenka ztrácí u občanů unie svou popularitu. Ode dneška pod slovenským předsednictvím.

Slovensko přebírá od Nizozemska roli předsednické země EU v neobyčejně napínavé a pro další integraci Evropy klíčové době. Týden poté, co se Britové vyslovili pro brexit, je zřejmé, že zemětřesení, jež tento krok vyvolal, bude zásadně a na dlouho formovat i příští půlrok dění ve společenství. Zásadním bodem slovenského předsednictví tak bude akce, která ještě v pondělí vůbec neexistovala, tedy zářijový bratislavský summit EU27.

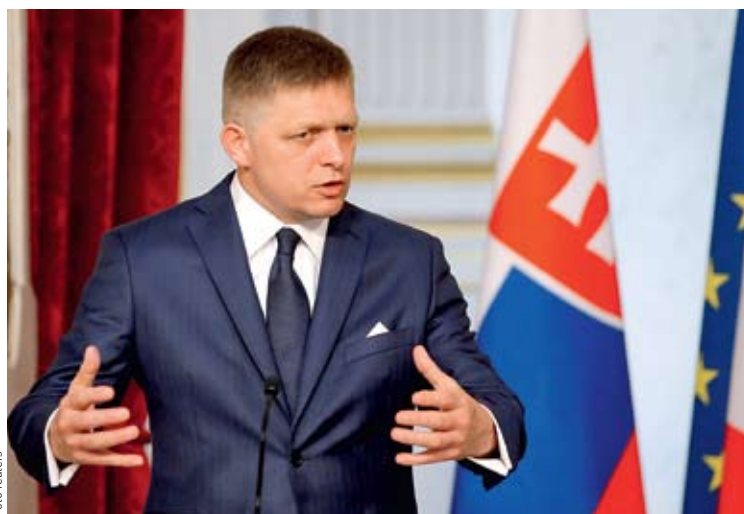

Foto: Reuters

Slováci samozřejmě tušili, že podobu jejich předsednického působení budou právě vnější faktory ovlivňovat velmi silně. Dosud však jejich diplomaté zmiňovali především migrační krizi,

kde Bratislava patří spolu s dalšími zeměmi ze středu a východu Evropy mezi ty státy EU, které se velmi skepticky a odmítavě stavějí k plánům jiných unijních institucí na nejruznější pře-

rozdělování žadatelů o azyl, a vůbec k dosud prosazované podobě migrační politiky. A mezi aktuálními návrhy je na pořadu plán Evropské komise na reformu dublinského systému, v němž jsou

SOUSTŘEDÍ SE NA SHODU. „Být předsedající zemí znamená, že nemůžeme zneužívat svého předsednického křesla k radikálnímu prosazování svých postojů. Budeme muset trochu více respektovat jiné názory, říká se tomu čestný zprostředkovatel. Chceme, aby všude tam, kde je shoda, byla rychle přijata rozhodnutí,“ řekl tento týden v Bruselu slovenský premiér Robert Fico.

Zásadním bodem slovenského předsednictví bude akce, která ještě počátkem tohoto týdne vůbec neexistovala, tedy zářijový summit EU27.

přerozdělovací kvóty pro případy krize přímo zakotvené.

V Bruselu si jistě pamatují výroky premiéra Roberta Fica, že islám nemá na Slovensku místo či slovenské rozhodnutí soudit se kvůli způsobu, jak loni bylo přijato rozhodnutí o jednorázovém přerozdělení žadatelů o azyl z Itálie a Řecka mezi ostatní unijní země. A tak Slováci už dopředu signalizují, že se například právě v migraci soustředí spíše na ty části projednávané agendy, kde panuje shoda a je možné se skutečně posunout vpřed směrem k přijetí. /čtk, hý/ **Sledujte E15.cz**

Britové znají adepty na Cameronovo místo

■ Včera vypršel pro přední britské konzervativce termín zveřejnit zájem ujmout se funkcí po Davidu Cameronovi.

Novým šéfem britské Konzervativní strany, a tím i premiérem Spojeného království se po včerejšku, který byl posledním dnem k ohlá-

šení kandidatury, chtějí stát náměstkyně ministryně energetiky Andrea Leadsomová, ministryně vnitra Theresa Mayová a ministr spravedlnosti Michael Gove. Již dříve kandidaturu ohlásili ministr pro zaměstnanost a penzijní reformu Stephen Crabb a někdejší ministr obrany Liam Fox.

O překvapení se postaral horký favorit médií a sázkových kancelářů – někdejší

starosta Londýna a jeden z největších zastánců odchodu Spojeného království z Evropské unie Boris Johnson. Ten krátce před vypršením termínu pro uzavření kandidátky svolal tiskovku, aby na ní oznámil, že o Cameronova křesla usilovat nehodlá.

Nejdiskutovanější jsou okolnosti, za nichž se do boje o příčky nejvyšší přihlásil Michael Gove, který dosud

stál za někdejší starostou Londýna Borisem Johnsonem, jedním z vůdců kampaně pro odchod Británie z Evropské unie. Gove svou překvapivou kandidaturu oznámil jen krátce poté, co ve středu očividně nedopatřením unikl na veřejnost e-mail od jeho ženy Sarah Vineové. Ta v něm instruovala svého manžela, aby byl k Johnsonovi (tehdy ještě favoritu favoritů) tvrdý a vy-

mohl si od něj příslib funkce ještě předtím, než ho podpoří. „Podrobnosti mohou být dohodnuty později, ale bez něj (příslibu) nebudeš mít žádné páky,“ radila Vineová. Také svého manžela upozornila na to, že Johnsona nemají v oblíbě šéfredaktor listu Daily Mail a mediální magnát Rupert Murdoch, kterému patří konzervativní deník The Times. /čtk, hý/ **Vice E15.cz**

kandidáti

Andrea Leadsomová (53)

Byvalá tajemnice na ministerstvu financí je od loňského května náměstkyní ministryně energetiky a klimatických změn. Od roku 2010 je poslankyní. Na univerzitě ve Warwicku vystudovala politické vědy a před vstupem do politiky pracovala v bankovníctví, například v bance Barclays. Patřila do tábora zastánců brexitu.

Theresa Mayová (59)

Od května 2010 je ministryně vnitra, ve funkci zůstala i po loňských volbách. Na jednáních vždy hájila politiku své vlády, která byla proti rozdělení uprchlíků do zemí unie podle kvót. Kritiku unijních představitelů loni vyvolaly její výroky o tom, že běženci zachycení na moři by měli být vráceni zpět i proti své vůli.

Stephen Crabb (43)

Od března je ministrem pro zaměstnanost a penzijní reformu, předtím byl od července 2014 ministrem pro záležitosti Walesu. Ke konzervativcům vstoupil hned po studiích a angažoval se v otázkách lidských práv. Byl pro setrvání v unii, ale požaduje reformu obchodní politiky a deregulaci v určitých oblastech.

Liam Fox (54)

V letech 2003 až 2005 byl předsedou konzervativců a v roce 2005 byl Cameronovým rivalem v souboji o vedení strany. Již tehdy hovořil o tom, že by Británie měla odejít z EU. S Cameronem neměl podle britských médií vždy nejlepší vztahy. Patří k pravicovému křídlu konzervativců a bývá považován za „jestřábu“.

Michael Gove (48)

Od loňského května je ministrem spravedlnosti. Byl jedním z vůdců kampaně za brexit, jako jeden z hlavních důvodů pro vystoupení uváděl nekontrolovanou imigraci. Podepsal ale dopis více než 80 britských euroskeptických poslanců, kteří Camerona vyzvali, aby bez ohledu na výsledek referenda zůstal ve funkci.

Turci opakují, že podmínky pro bezvízový styk s EU plní

■ Začala nová kapitola přístupových rozhovorů, týká se rozpočtu a financí.

Turecko včera opět přišlo s tvrzením, že splnilo požadovanou kritéria k zajištění bezvízového styku pro své občany cestující do EU. Naráží ale stále na nesouhlas Bruselu, podle nějž Ankara stále ještě nesplnila podmínky v oblasti ochrany osobních údajů a boje proti terorismu. EU a Turecko mezitím otevřely novou, 33. kapitolu v přístupových jednáních týkající se rozpočtu a financí. O situaci informoval turecký ministr pro evropské záležitosti Ömer Çelik, který přiletěl do Bruselu s ministrem zahraničí Mevlütem Çavusogluem.

Rozhovory byly dlouho zamrzlé mimo jiné kvůli porušování lidských práv v Turecku. Obnovení rozhovorů slíbila EU Turecku na podzim za pomoc Ankary při zvládnutí migrační krize. Bezvízový styk ale podmínila splněním 72 podmínek, které se týkají mimo jiné zabezpečení dokladů totožnosti, řízení migrace, bezpečnosti,

základních lidských práv a zpětného přebírání migrantů. Turci měli do EU cestovat bez víz už od léta.

Çavusoglu včera adresoval špičkám EU také výtku, že Ankara nestačí jen vyjadřování solidarity po teroristických útocích. Çelik zase vyjádřil názor, že postavení Turecka bude silnější v EU, kterou opustí Británie. /čtk/

Atentátníci z istanbulskeho letiště byli cizinci

Úterní sebevražedný útok na istanbulske letiště provedli zřejmě tři cizinci. Podle turecké agentury Anadolu, která se odvolává na zdroj z prokuratury, byli atentátníci občané Uzbekistánu, Kyrgyzstánu a Ruska, přičemž Rus pocházel z Dagestánu. Turecký ministr vnitra Efkan Ala se k informaci nevyjádřil, ve vystoupení před poslanci ale včera oznámil, že počet obětí vzrostl na 43; při útocích zemřeli i tři útočníci. Z asi 230 zraněných jich je 94 stále v nemocnicích.

Krátce

V Bavorsku zrušili zákaz šátků pro justiční čekatelky

Soud v Augsburgu včera zrušil zákaz nošení muslimských šátků, který Bavorsko osm let uplatňovalo pro justiční čekatelky. Podle soudu nezakládá žádný zákon důvod pro tak silný zásah do občanských práv a do svobody vyznání.

Nový filipínský prezident Duterte se ujal úřadu

Na Filipínách složil přísahu nový prezident Rodrigo Duterte, proslulý nekompromisním tažením proti zločinu i řadou kontroverzních výroků, kterými si vysloužil přezdívku „asijský Trump“. Duterte jasně zvítězil v květnových prezidentských volbách v zemi.

Dánští policisté poprvé zabavili majetek migrantům

Dánská policie poprvé zabavila cennosti migrantům podle zpřísněného azylového zákona. Pětice Íránců, která byla zatčena s falešnými pasy na letišti v Kodani, měla u sebe v přepočtu téměř půl milionu korun.

Kim zřídil novou funkci, zvolen byl jednomyslně

Severokorejský vůdce Kim Čong-un si v parlamentu nechal odhlasovat novou funkci v čele stalinistické diktatury. Podle pchjongjanského ústředního listu Rodong sinmun stanul v čele Státní rady, nového nejvyššího státního orgánu, který byl vytvořen místo dosavadní nejvlivnější Komise národní obrany. I jejím předsedou byl Kim. /čtk/

255389/13

INZERCE

**To podstatné
pro vás ihned
E15 v mobilu!**

Mobilní aplikace
E15 je dostupná na:

www.e15.cz

Bankovníctví je skoro až vychytralé

■ Když v roce 2007 po sedmi letech odcházel z ředitelského křesla v České spořitelně, loučil se Jack Stack songem Stinga končícím slovy I'll Be Watching You (Budu tě sledovat). Nakonec se ale po tomto Američanovi slehla zem. Nechtěl být denně na očích, chtěl zmizet, ztratit se. „Vracel jsem se jednou ročně a nechával nového šéfa, ať pracuje podle svého,“ vzpomíná současný šéf dozorčí rady České spořitelny Jack Stack.

Hana Filipová

ES Bylo jednoduché zabouchnout za sebou dveře, když jste opouštěl post ředitele České spořitelny? Stále jsem měl informace, věděl, co se děje. Ale bylo pro mě velmi těžké nezasahovat do událostí ve spořitelně. Jsou to však klasické manažerské zásady zůstat mimo nový tým.

ES Říkalo se, že jste jeden z nejšilenějších Američanů, kteří tady kdy vedli nějakou společnost. Dostal jste na

starost jednu z nejzkratovějších firem na trhu. Spořitelna byl moloch s vizítkou banky pro důchodce. Byla to výzva?

Od lidí se ke mně dostávaly hlavně negativní informace o tom, jaká je banka a jací jsou její zaměstnanci. Bylo velmi důležité hlavně pro ně, aby znovu získali sebevědomí. Čelili mnoha zmatkům během devadesátých let a do toho přišel nový vlastník. Jedním z hlavních důvodů, proč jsem byl najat, bylo, že jsem nebyl Čech ani Rakušan, ale Američan – někdo

neutrální. Lidé ve spořitelně byli velmi dobří v exekutivě, v implementaci novinek. Já byl ten, kdo dával dohromady strategii, a spolu jsme pak byli schopni se pohnout dopředu. Ta bláznivost (Stack například nastoupil před zaměstnance v trenýrkách a začal na sobě trhat trika konkurentů – pozn. red.) je určitě část mé osobnosti, ale byl to i záměr, jak ze sebe nějakým způsobem setřást ten obrovský tlak.

ES Z větší části to tedy byla jen role?

Ano, určitě, byla to role lídra. Také jsme potřebovali, aby se o České spořitelně mluvilo, aby o ní všichni věděli. A to i v jiném než negativním smyslu. Dělali jsme věci, které snad nebyly až tak bláznivé, ale daly zaměstnancům pocit sebevědomí, sounáležitosti a vízi. Hlavně ta byla důležitá.

ES Není pro vaši přirozenost bankovníctví vlastně hrozné nudné?

Ne, považuji bankovníctví za zajímavé, až možná trochu vychytralé. Pomáháte lidem

i firmám. Vidíte nejružnější typy podnikání, které jsou nějak na vás napojeny, vy jim zajišťujete podporu a finanční jistotu, pohodu. Jsou tu hypotéky, kreditky, půjčky, je okolo toho všeho docela dost vzrušení.

ES To byl důvod, proč jste se bankovníctví začal věnovat?

Když jsem v roce 1970 skončil vysokou, začal jsem pracovat pro vládu. Myslel jsem, že změním svět. Ale pak jsem zjistil, že to dělat nemůžu. Přesto jsem tam

strávil šest let, pak se rozhodl pro bankovníctví. S tím, že budu pomáhat lidem, ale také abych udělal kariéru.

E15 Nikdy jste neuvažoval o vlastním byznysu?
Dobrá otázka. Když jsem pracoval pro vládu, jeden z mých přátel chtěl koupit lyžařský resort ve Vermontu. Můj otec tehdy vedl hospodu a zvažovali jsme, že bychom si jednu otevřeli ve Vermontu. Byly časy, kdy jsem o tom uvažoval, ale bohužel okolnosti tomu nepřály. Přišla svatba, děti. Prostě jsem si vybral cestu spolehlivého zaměstnání. Nejistota vlastního podnikání byla tehdy příliš velká. Ale když se dívám na bankovníctví, je to ve spoustě ohledů inovativní soukromé podnikání. V USA jsem každé dva roky pracoval v bance v jiném oddělení, měnila se spousta věcí, stejně tak jako se dnes mění věci okolo digitalizace bank. Nikdy mi tak vlastně nepřišlo, že bych nepodnikal.

E15 Když se podíváte zpátky, udělal byste něco jinak? Vidíte nějaké chyby?
Zajímám se o politiku a byl jsem velmi zklamaný, že jsem nemohl pokračovat ve vládní kariéře. I když být politikem ať už v Česku, Evropě či Americe je složité. Stále jste pod mikroskopem, všichni vás sledují. Přiznávám, že mě zklamalo, že moje kariéra ve vládě byla tak krátká. Nicméně jsem šťastný za tu bankovní, dosáhl jsem mnoha věcí. Být ředitelem České spořitelny byl kámen, který zapadl na správné místo, byl to hezký konec mé přímé bankovní kariéry.

E15 A co se týká spořitelny?
Asi bych to nenazval přímo chybou, ale přál jsem si dřívější změnu základního bankovního systému. Co máme dnes, je totiž kombinace toho, co tu fungovalo dřív s nějakými vylepšeními, záplatami. Přesto jsme před těmi patnácti lety měli šanci nasadit úplně nový základní bankovní systém, ale byla by potřeba do toho investovat spousty peněz. Když se na to dívám dnes, byly by to dobře utracené peníze. Kolegové z té doby by asi souhlasili. Navíc dnes bychom měli lepší pozici v tom, co se snažíme dělat – digitalizaci banky.

Foto: E15 Michael Tomáš, Zx

E15 Skončil jste tu v roce 2007, vrátil se 2013. Jak se Česko změnilo za tu dobu?
Sotva jsem odjel, začala hospodářská krize, což byl velký zásah. Když jsem se pak po letech vrátil, hlavně v Praze jsem měl pocit, že země je na tom lépe, HDP roste, nezaměstnanost se drží celkem nízko. Všude jsem cítil stabilní rozvoj, ale přišlo mi, že je tu ještě méně sebevědomí než dřív. Na Čechách mi vždy trochu vadilo, že pro ně byla sklenice poloprázdná, zatímco můj přístup je, že je prostě z půlky plná. Je tu vidět vliv mladých, generace, která cestuje, nikdy nežila v komunismu, má vztah ke svobodě, ale třeba i EU. Je tu vidět velký progres, ale syndrom poloprázdné sklenice tu stále přetrvává.

E15 Ted' se Česko znovu snaží od EU tak trochu izolovat. Je to brzda dalšího vývoje země?
To je otázka. Vše se neustále vyvíjí a vždy samozřejmě záleží na tom, kdo vede zemi, jaký je směr politického vývoje. Stejně to bylo v Polsku, když to vedl Tusk, jinou politiku zastává Orbán v Maďarsku, jiný směr má Sobotka. Je to normální vývoj stále se utvářející instituce, nikdy to nejde stoprocentně jedním směrem, protože vše se může neustále měnit. Podívejte se

!! Bláznivost je určitě část mé osobnosti, ale byl to i záměr. Potřebovali jsme, aby se o spořitelně mluvilo, aby o ní všichni věděli.

do Británie, rozhodovali se, zda zůstat nebo odejít. To je součást všech těch bolestí, které takové stále vznikající uskupení má. Ale základní premisa, pro kterou EU vznikala, je správná: společný obchodní trh 400 milionů lidí, jeden z nejsilnějších bloků zemí, možnost cestovat, studovat všude. To je silný benefit. V USA máme 50 států a rozhodně ne všichni se vším souhlasíme. Stejně tak se 28 zemí EU nikdy neshodne na všem jednohlasně. Může se jen doufat, že principy liberální demokracie a tržní ekonomiky se nějakým způsobem úplně nepokazí. Je potřeba čas, aby se dospělo ke konsenzu, pokud možno rozumnému, který budou akceptovat všichni, a vše se pohne dál.

E15 Přijel jste v době, kdy se Česku ekonomicky dařilo, odjížděl rok před

vypuknutím krize. Z České spořitelny jste udělal jednu z nejsilnějších součástí Erste Group. Považujete se za klikáře? Nemohl jste to načasovat líp...
Spousta lidí mi gratulovala, že jsem končil přesně včas. Přijížděli jsme s tím, že zůstaneme jen tři roky. Vše samozřejmě záleželo na akcionářích, mohl jsem vylétnout po roce. Nikdo nevěděl, co se stane, už vůbec ne v dalších sedmi letech... Ale souhlasím. I když za tím byla spousta práce, byli jsme klikaři. V době mého příjezdu v roce 2000 zkrachovala IPB, nejlepší retailová konkurence, což bylo neuvěřitelné. Navíc období mezi lety 2007 až 2013 bylo v bankovním sektoru lety neskutečného růstu, hypotéky byly dostupnější, kreditní karty začínaly obrovský rozmach, vznikla spousta inovací. Stát, respektive dohled, nám s tím pomáhal a my tím pomáhali státu.

E15 I to se změnilo, včetně spořitelny?
Krise změnila celé bankovníctví v Česku i Evropě, i když české banky z krize vyšly velmi dobře. Měly dostatek likvidity, průměrně byl poměr úvěrů k depozitům na úrovni 70 až 75 procent, nemusely chodit na trh půjčovat si další peníze.

Ale bylo a je to stále těžší. Zpřísnují se regulační podmínky stejně jako dohled, muselo se platit víc peněz do záchranných balíčků na sanaci bankovního sektoru, plnit se musely další podmínky ČNB i ECB. Ale přístup českých bank byl přiměřený a risk management, který to měl na starosti, přijímal správná rozhodnutí. Prostřednictvím bank měla recese dopad na každého, banky bojovaly o to, jak postupovat dopředu. Nikdo recesi nepředpokládal a myslím, že z toho vyšla banka dobře. Je pravda, že návratnost kapitálu se snižuje stejně jako zisky, ale to je odraz prostředí klesajících úrokových sazeb, utažených marží. A je to i otázka toho, jak můžeme být konkurenceschopní v současném digitalizovaném světě při maximálním využívání internetu a aplikací.

E15 Je spořitelna vlastně vůbec ještě bankou, nebo jen technologickou firmou, která shromažďuje zásadní data o klientech?
Stále je to banka. Pořád je základ v tom, že přijímáte vklady a poskytujete úvěry, a tím vyděláváte. Máte pravdu, že banky musely začít být mnohem víc technologicky orientované, k čemuž se vztahuje nutnost mít a využívat data a informace. Ale stále je to velmi omezené, také zabezpečené a kontrolované. Rozhodně informace nepoužíváme proti klientům, nezneužíváme je. I telekomunikační společnosti mají množství informací o klientech a využívají je. Možná jsou data v bance ve větším bezpečí než v jiných odvětvích i proto, jaké musíme splňovat striktní regulační podmínky.

E15 Jak těžké je pro tradiční banku vydělat peníze, vzhledem ke konkurenci on-line bank a s ohledem na přísnější podmínky regulátorů? Jsou to jen doplňky typu mobilních služeb, elektřiny atd?
Využíváme všemožné technologie, které pomohou nám i klientům ke správnému finančnímu plánování. Lidé musí přemýšlet nad tím, jak a za co utrácí, jak plánovat své rozpočty. Snažíme se dát přidanou hodnotu tam,

Dokončení ze str. 13

kde můžeme. Proto mobilní služby, elektrina, plyn. Ale gró zůstává: vklady, platby a úvěry. Všechny firmy se snaží o totéž. Nabídnou službu a u toho – doufají – vydělají peníze. V bankovníctví se vydělává hlavně na jednom produktu. My ale potřebujeme získat třeba i menší peníze, ale na mnoha produktech. Musíme tedy nabídnout další služby. Nikdy nebudeme velký hráč v investičním bankovníctví, ale vyděláváme tím, že každý den otevřeme pobočky a nabízíme po republice služby.

ES Ve vedení spořitelny je teď druhý Čech v radě. Po Pavlu Kysilkovi nastoupil Tomáš Salomon. Je pryč doba zahraničních šéfů, které si sem mateřské firmy nasazovaly dřív?

Myslím, že je hlavně čas na dobré šéfy. Dorostla celá generace Čechů, kteří už „nezažili“ komunismus, spousta jich má pracovní zkušenost z ciziny. Není mnoho věcí, které by byly překážkou v jejich vedení. Vybudovali si respekt, teď mají příležitost to potvrdit. Už není nutné, aby rakousko-českou banku vedl Američan. Je tu celá skupina Čechů, kteří jsou toho schopni stejně dobře. V boardu jsou Češi z 90 procent. I to je potvrzení, že jsou to schopní manažeři. Ve skupině Erste je poměrně velká poptávka po českých manažerech, aby pracovali pro banku v zahraničí, což také o něčem vypovídá.

ES Na druhou stranu ale pozvali vás, abyste se vrátil do dozorčí rady. Nebyl to signál, že Česká spořitelna potřebuje opět nastartovat od „šilného Američana“? Já jsem byl po odchodu z Česka stále členem dozorčí rady mateřské Erste. A ta chtěla, aby se boardy v ostatních zemích skupiny staly trochu víc akční a aktivní, takže své členy nominovala do dozorčích rad dceřiných bank. Jan Homan zamířil na Slovensko, další kolega do Maďarska a Rumunska. Když se mluvilo o tom, kdo by byl odpovídající pro ČS, byl jsem jasný kandidát. Pracoval jsem tu, žil jsem tu. Myslím, že to byl také vzkaz bankovnímu dohledu, co si myslí akcionáři banky. Banka rozhodně nebyla v problémech,

|| Mám veliký respekt k Čechům. Oni splácejí úvěry! Spousta lidí různě po světě to prostě nedělá.

Foto: EBF Michael Tomáš

primární zodpovědnost, tak odpovím, že nechci, aby se znovu opakovala recese, hospodářská krize. A aby banky byly nazývány tím, kdo za to mohl. Nechci se nikdy dovědět, že banka je zodpovědná za něco zlého.

ES A když to není zábava, co jste na radě vyřešili?

Začali jsme v osm hodin ráno a končili v 17.30. Už to není dávno potkat se, popovídat si, jít na oběd. Je to hodné práce a spousta výzev od ČNB nebo ECB, abychom zajistili a dodržovali správný dohled a pravidla. Když ne, tak nás vykopnou. Setkali jsme se s auditory, probrali, jak běží vnitřní procesy, jak nastavit další pravidla v souvislosti s politikou ČNB. Museli jsme jít do detailu, jak se zachovat, jaký zaujmout postoj, co je nutné změnit, upravit. Vyhodnocovali a kontrolovali jsme odměny pro výkonný management a řešili nastavení odměňovacího systému a bonusů pro celou banku. Další bod byl i setkání s odbory. To také není zrovna zábavné. Mimo

jiné jsme rozhodovali, jaká může být další obchodní strategie i třeba vůči malým a středním podnikům, ale i vůči obyvatelům.

ES Sedíte stále v dozorčích radách také ve dvou amerických bankách?

Ano ještě stále tam jsem. Jde o Mutual of America, která má na starosti 17 miliard dolarů v investičních penězích na penze nebo peníze pro školy, kostely, a Ally Bank, dříve GMAC Bank.

ES Jak moc se to liší od práce pro Erste? Je tam nějaký zásadní rozdíl kromě velikosti?

Tady je víc práce, protože jsem předsedou rady. Ale obecně je to vlastně velmi podobné, hlavně v Ally Bank. Spravuje 150 miliard dolarů v úvěrech a sedmdesát miliard v depozitech, takže je to sice ve větším měřítku, ale Česká spořitelna zase nabízí mnohem širší škálu produktů. Každopádně je ale zajímavé, když se díváte na Federal Reserve Bank a ČNB, jak i požadavky, které na nás mají, jsou velmi podobné. Je fascinující, jak jdou věci přes Atlantik. Myslím, že ten rozdíl bude markantnější.

ES Předpokládám vzhledem k vaší kariéře, že už byste nemusel pracovat. Přesto to stále děláte, létáte několikrát ročně do Evropy. Jak dlouho se to dá ještě vydržet?

Letos mi bude 70, je to taková křižovatka, milník. Moje žena mi říká: Ty nikdy pracovat nepřestaneš. Výhodou je, že práce v dozorčích radách není na plný úvazek, není to, že bych denně musel docházet do kanceláře. Takže mám kontrolu nad svým časem, aspoň tedy výrazně lepší než dřív. Někdy jsem hodně zaměstnaný, ale někdy je to zase volnější.

Oproti roku 2007 se změnilo to, že nyní mám tři vnoučata, která bydlí nedaleko nás, a velmi často je hlídáme. Takže myslím, že ještě za těch pět let budu stále trochu dělat „babysitting“, ale zároveň myslím, že stále budu sedět v nějaké dozorčí radě. Nevím v které, ale určitě budu.

ES Proč? Protože byste se unudil, nebo proto, že je zadostiučinění, že o vás stojí?

Ano, myslím si stále, že mohu prospět, přispět svým názorem, prací. Až ten pocit mít nebudu, skončím. Až se jednou ráno probudím a nebude se mi chtít do práce, tak skončím a pak tak budu šťastný.

ES Představte si, že byste stejnou nabídku dnes dostal znovu. Šéfovat Českou spořitelnu, odjet do Česka... Beru! Myslím, že bych byl dnes víc přesvědčený o tom, že je to správné rozhodnutí, než jsem byl v roce 2000. Pamatuji si, když jsem tu nabídku popisoval své ženě: Je to nejspíš nejhorší banka v České republice, možná ve střední Evropě. A ona mi na to řekla: Vezmi to, nemůžeš to zkažit víc. Víte, já mám veliký respekt k Čechům. Oni splácejí úvěry!

ES A to je překvapující?

Ano, spousta lidí různě na světě to prostě nedělá. Celý život jsem pracoval a žil v New Yorku a pak jsme s manželkou přijeli sem a nevěděli, co máme čekat. Ale byla to nádherná zkušenost, zážitky, prožili jsme tu skvělé roky a Češi mají můj velký respekt. Každý si samozřejmě může stěžovat na řadu věcí, stejně jako v Americe. Mluvit můžeme třeba o amerických prezidentských volbách, ale prosím, nedělejme to! Česko udělalo obrovský pokrok a je to díky práci lidí, kteří tu žijí.

Jack Stack (69)

Vystudoval matematiku a ekonomii na Iona College a Harvard Graduate School of Business Administration. Od roku 1970 pracoval pro americkou vládu. V letech 1977 až 1999 působil v Chemical Bank, sloučené později s Chase Manhattan Bank, kde zastával řadu pozic včetně výkonného viceprezidenta. Mezi lety 2000 až 2007 byl předsedou představenstva a generálním ředitelem České spořitelny. Nyní je členem dozorčí rady Erste Group Bank, předsedou dozorčí rady ČS a v USA působí ve správních radách společností Mutual of America, Ally Bank.

WORK-LIFE-BALANCE

Důraz na soulad zaměstnání a rodinného života klade DELTA

Máte pocit, že se pro Vás ve firmě work-life-balance neboli sladování pracovního a osobního života stává určitou nutností?

Sladění zaměstnání s rodinným životem bylo nutností vždy. Teprve nedávno se ovšem na to zaměřila pozornost, protože se tato skutečnost nyní stala opravdu vědomou. Člověk nemůže fungovat pouze pro své zaměstnání a rovněž ne pouze pro svůj osobní život – složitost činí život životem a může zde obstát pouze komplexní přístup. Jedno začalo být jasné: pouze motivovaní lidé mohou dát věci do pohybu a dosáhnout úspěchu. Motivace nemůže být posuzována odděleně od soukromého života a prostředí, zdravotního stavu zaměstnanců a už vůbec ne, pokud mluvíme o dlouhodobějším procesu, o trvalé udržitelnosti.

Dokážete určit, kdy jste jako vedení společnosti tuto potřebu začali pocítovat? Je to dle Vás způsobeno neustálým tlakem na vyšší pracovní výkon?

DELTA o tom měla povědomí vždy. Samozřejmě tlak trhu přispívá k tomu, že musíme být stále efektivnější a účinnější, abychom na trhu zůstali a byli zde úspěšní. V případě, že ovšem tento tlak posune rovnováhu směrem k nespokojenosti a psychické zátěži zaměstnanců, potom vyvstává nebezpečí dlouhodobých řetězových problémů.

Abychom tomuto zabránili, zažádali jsme v roce 2012 o certifikaci jako společnost podporující rodinný život a získali za to pečeti kvality. Jelikož je podpora sladování profesního a rodinného života kontinuální proces, připravujeme v této době další kroky ohledně re-certifikace.

Často se v souvislosti s tímto tématem spojují více ženy než muži. Co si o tom myslíte? Jsou programy work-life-balance součástí firemní kultury, které potřebují v zaměstnání především pracující matky?

Ne. To by byl špatný signál. Sladování dalece přesahuje problematiku rodičovství. Je to o psychickém a fyzickém zdraví, o péči, kterou vyžadují příslušníci rodiny (rodiče, sourozenci atd.), o kultuře řízení, o komunikaci a mnoho dalšího.

Vytváříte nějaké programy, projekty či konkrétní kroky, které umožní zaměstnancům se cítit lépe na pracovišti případně snáze sladit práci s rodinným životem?

Jak již bylo zmíněno v rámci certifikace Zaměstnání&Rodina 2012 a také v rámci re-certifikace v letošním roce připravují nejen rakouské, ale i západoevropské pobočky DELTA pro letošní

Všichni lidé mají zvláštní nadání. Rozpoznat je však a správně je využít, to je umění vedení

**říká Erik Štefanovič,
jednatel DELTA Projektconsult**

rok programy na posílení zdraví a relaxace vlastních zaměstnanců. V Čechách momentálně spouštíme projekt na prověření ergonomie pracovního prostředí, detailně například prověřujeme vhodnost pracovních židlí zaměstnanců, připravujeme možnosti jógy na pracovišti, lekce zádové gymnastiky během pracovní pauzy a prověřujeme další možnosti a programy, které jsou pro zaměstnance přitažlivé a má smysl je zavést. Pravidelně pořádáme firemní akce i mimo firmu, aktuálně nás čeká na konci prázdnin společný rodinný DELTA den, kde bude připraven aktivní program jak pro dospělé, tak děti.

Výzkumy ze střední Evropy ukazují, že až 56% zaměstnanců jsou nespokojeni. Cítí nerovnováhu mezi soukromým a pracovním životem. Přikláníte se k názoru, že společnosti, které na tuto nespokojenost nedbají, přichází o nejvýkonnější zaměstnance či talenty?

Přesně tak to je. Ztratí se naše výkonnost a nedokážeme rozeznat potenciál lidí a využít ho. Protože všichni lidé mají zvláštní nadání. Rozpoznat je však a správně je využít, to je umění vedení.

Patří do této skupiny, která již není ochotná obětovat práci vše tzv. generace Y narozená 1980 – 2000?

Generace Y má více možností a také prostoru přemýšlet o smyslu života a seberealizaci. Pokládá si především otázku: „Pro co žiji já? Do čeho investuji svůj čas a energii? Za jakým účelem? Jaký smysl to má pro mě, pro ostatní, pro svět?

Dokážete definovat specifické požadavky či nároky této generace Y? A naopak definovat nabídku, co pozitivního zaměstnavateli tato generace přináší?

Jak již zmínil v předchozí otázce, je tato generace (ale také my všichni) v procesu hledání smyslu. Postavila se proti tomu, že by měl člověk v době vlády strojů fungovat jako stroj. Pokud mladé lidi nadchneme a inspirujeme pro smysluplné cíle, potom dokáží rozvíjet své talenty.

Je tato generace Y přirozeně loajální vůči zaměstnavateli nebo je třeba si její firemní příslušnost postupně získat a pracně pěstovat? Jste mezinárodní holding firem, máte do budoucna jasno v tom, jakými opatřeními či nástroji si tuto generaci udržet?

Nejsme zastánci snahy k sobě násilně vázat zaměstnance. Ideální stav je, když se zaměstnanci nadchnou pro naše produkty, které na trhu nabízíme. Objeví smysl ve své práci, a tak často při práci poznají své silné stránky a cítí, že je dokážou smysluplně využít. Jsou-li efektivní, cítí se produktivní, užiteční a spokojení. A pak jsou přirozeně také loajální.

Lze tyto ušlechtilé principy skutečně uplatňovat i v tak hektickém oboru, jako je stavebnictví?

Naše práce projektanta, architekta či manažera, který řídí a koordinuje celou výstavbu spočívá právě v detailním plánování. Naším oblíbeným mottem je „nejprve přemýšlíme.“ A to platí i v principu vedení a kultuře řízení lidí. Snažíme se nepodcenit plánování ani co se týče lidských zdrojů a také maximálně využít potenciál svých lidí. Každý zná svou roli, své pravomoci a umí v takovém případě najít řešení. Což naopak v důsledku vede k vlastní spokojenosti, k pocitu seberealizace a k vlastnímu poznání, že se člověk cítí užitečný a je přesvědčen, že jeho práce dává smysl.

Tvář dne

„Po konzultacích s kolegy
a zvážení okolností jsem usoudil,
že tou osobou nemohu být já,

řekl o možnosti své kandidatury
na britského premiéra exstarosta
Londýna Boris Johnson **str. 10**

Foto: dtk

Komentář

Bohumil Pečinka

Komisi poznáme po ovoci

Poslanci si ze svého středu vybrali sedmičlennou vyšetřovací komisi, jejíž předseda bude zvolen dnes. Co vyplývá z personálního složení a zadání pro komisi určenou ke zjištění pozadí nedávné policejní krize?

Členy jsou vesměs mužové druhého sledu, kteří se během uplynulého měsíce v kauze

policejní reorganizace nijak výrazně neangažovali. Snad jen Richard Dolejš z ČSSD a Daniel Korte z TOP 09 byli slyšet, ale i oni spíše až v poslední fázi. Tři ze sedmi členů jsou bývalí policisté nebo vojáci (komunista Zdeněk Ondráček, Martin Lank z Úsvitu a Bohuslav Chalupa z ANO). Ti by snad měli mít elementární zkušenosti s fungováním polovojensky řízené policie. Problémem ale je, že jsou to právě tito poslanci, o nichž jejich kolegové mluví v souvislosti s občasnými průsaky informací z různých výborů a komisí.

Podle médií má slušnou šanci usednout v čele komise Pavel Blažek z ODS. Exministr spravedlnosti se však v posledních čtyřech letech chová

spíše jako předseda odborového sdružení státních zástupců. Tohle taktizování se může ODS vymstít. Sedmým v pořadí je místopředseda KDU-ČSL Jan Bartošek, velmi uvážlivý poslanec, kterému snad lze věřit, že v komisi bude pracovat v duchu hesla padni komu padni.

Během projednávání ve sněmovně se poslanci za ANO snažili prosadit užší verzi zadání pro vyšetřovací komisi: zjistit, co bylo motivem pro překotné předložení reorganizace dvou policejních útvarů. Tahle verze vychází z vidění světa, podle něhož fungování dvou celostátních elitních útvarů bylo prakticky bezchybné, takže za rozhodnutím policejního prezidenta Tuhého musejí

stát kriminální motivy. Přesně tak se Tuhého snažila diskreditovat skupina státních zástupců z Olomouce.

Sněmovna se však nakonec přiklonila k širšímu pojetí. Vedle motivů reorganizace budou v komisi vypovídat také pozvaní lidé v úplně jiných věcech. Budou tázáni například na roli olomouckých státních zástupců a jejich údajný nátlak na policejního prezidenta v předvečer vyhlášení reorganizace. Poslanci se budou ptát, co je obsahem dokumentů, o nichž mluví šlachtovcí v souvislosti s policejním prezidentem. A především jaké jsou vazby Andreje Babiše na Útvar pro odhalování organizovaného zločinu. Nevyužíval Babiš v minulosti policisty z to-

hoto speciálu k diskreditaci politických a ekonomických konkurentů?

Kdybychom na základě politické atmosféry měli předpovědět budoucnost vyšetřovací komise, řekli bychom asi toto: Smyslem nedávno svolaného a zase odvolaného bezpečnostního výboru sněmovny bylo, aby tu sprátení policisté a státní zástupci mohli říci určité věci, které se posléze objeví ve sprátených médiích. Pokud by podobný modus operandi přijala nová komise, pomohla by sice některým novinářům překlenout okurkovou sezonu, ale současně by zcela znevěrohodnila svou práci. Po ovoci poznáme je.

Autor je komentátorem týdeníku Reflex

NA HOUPAČCE

LuSt

Pro Moskvu brexit velká výhra není

■ Obavy, že brexit výrazně posílí geopolitickou pozici Ruska, jsou přehnané. Pokud se Západ dokáže dohodnout, Kreml může spíše trazit.

Michael Romancov

Šok z hlasování o brexitu postupně opadá. Tím naléhavěji se vynořují otázky, kdy a jak bude proces rozchodu zahájen, ukončen a co komu přinese. Hodně se přemýšlí i o tom, co všechno může a nemůže přinést Rusku.

Výsledek hlasování je větší interpretován jako ruská výhra, protože prý je to začátek konce Evropské unie, která Rusku obecně nevoni. Nelze pochybovat o tom, že hospodářská síla unie britským odchodem zasažena bude. Ale hlavní otázkou je, zda, respektive jak moc bude dotčena schopnost EU produkovat pravidla hry. Na vnitřním trhu asi jen nepatrně, pokud vůbec. Ale i v globálním prostředí zůstane unie silnějším aktérem než Británie.

JAKO S ČÍNOU?

Je představitelné, že by se Londýn spojil s Moskvou a snažil se společně s ní protlačit nějaký zájem v Evropě (tedy proti EU), či globálně (tedy proti dalším velkým hráčům)? Domnívám se, že ne. Rusko, přinejmenším Rusko současné, není standardním ekonomickým aktérem, který by měl zájem na „business as usual“. Ruská schopnost produkovat v evropsky či globálně zajímavém množství a kvalitě něco jiného než suroviny a zbraně je minimální. A protože o reformách se jen mluví, zůstane to tak ještě dlouho, nejspíš „na věčné časy“.

I kdyby navázalo nějaké privilegované vztahy, jako byl například ten s Čínou, dopadne to nejspíš právě tak jako s Čínou. Ruští odborníci čím dál častěji konstatují, že navzdory skvělým politickým vztahům a mnoha nově

Foto Reuters

POTŘEBA NEPŘÍTELE. Vladimir Putin ví, že jako Čína nechce dobýt Sibiř, nechceji Evropané táhnout na Rusko. Ale potřebuje obraz nepřítele.

uzavřeným smlouvám, které často obsahují vyjádření o společném postupu při budování nového světového řádu, se v hospodářské oblasti prostě nedaří. Britové a Rusové spolu samozřejmě obchodovat mohou a budou. Ale ani Londýn, ani Moskva z toho nic světoborného nevytěží a pro společné tažení za redefinováním pravidel hry neexistují důvody, respektive kapacity.

BRITOVÉ BEZ OHLÁVKY

Mezi Británií a Ruskem jsou navíc dnes mimořádně špatné vztahy politické a potenciálně i vojensko-bezpečnostní. Oslabení unie sice v tomto smyslu vypadá jako příležitost, ale Británie nadále zůstává pevnou součástí NATO. Právě tak zůstává nezávislou jadernou mocností. Tím, že se zbaví unijní „ohlávkou“, se z ní v různých částech světa může stát daleko větší konkurent ruským zájmům, než tomu bylo dosud. Nemaluj-

me čerta na zeď, ale Moskva věnovala značnou energii například podpoře argentinských nároků na Falklandy. Kdyby mělo dojít ke konfliktu, je pravděpodobné, že Londýn, bez nutnosti ohlížet se na Brusel, bude jednat mnohem razantněji.

V Rusku je také velmi populární „vyvolávání duchů“. Odchod Británie je řadou tamních politiků interpretován jako vyhnání Anglosasů z Evropy. Moskva tvrdí, že Anglosasové chtějí ovládnout svět, zatímco jejím úkolem je tomu zabránit. Takže brexit je interpretován jako zisk, či dokonce vítězství. Prý se tím otvírá prostor pro vybudování sjednocené Evropy od Atlantiku po Ural, či dokonce Eurasie od Lisabonu po Vladivostok.

KLÍČOVÉ „POKUD“

Moskva však mlčí o tom, že z Paříže zaznělo, že brexit otvírá dveře k nové diskusi o vybudování společných evropských ozbrojených sil. Pokud bude zahájena, ocitne se Rusko v situaci, kdy se na Západě začne vynořovat přízrak Evropy nejen sjednocené ekonomickými zájmy, ale disponující vojenskou mocí. Zatímco s Američany Rusové ještě žádnou horkou válku nebojovali a s Brity jen v krymské válce, s Němci a Francouzi tomu bylo jinak. V Kremlu vědí, že právě tak jako Čína nechce dobýt Sibiř, nechceji ani Evropané táhnout na Moskvu. Ale nutně potřebují obraz nepřítele. Debata o unijních ozbrojených silách nemůže vést k jinému výsledku než k oživení příznaků Napoleona či Hitlera. Jiný přístup bez přepisu státem vytvořené a prosazované koncepce ději není možný. Něco takového by se rovnalo nové perestrojce, jež vedla k rozpadu SSSR.

Pokud se na Západě budeme schopni dohodnout, Rusko brexitem nic podstatného získat nemůže, naopak může trazit. Klíčové však je ono „pokud“. A budme si jisti, že to Putin moc dobře ví.

Autor je politický geograf

Duel

Byl jsem demokraticky zvolen předsedou Labour Party 60 procenty členů a sympatizantů. Nezradím je tím, že bych rezignoval,

řekl předseda britských labouristů Jeremy Corbyn

Strana, na níž jsme oba stáli, prohrála. Bylo by v zájmu mé strany, kdyby ses držel křesla, ale není to v národním zájmu. Proboha, člověče, odejdi,

řekl Corbynovi šéf britských konzervativců a premiér David Cameron

Polemika

Tři fakta k rozpočtu

Aleš Michl

(Ad Pružný ministr, E15, 23. 6., str. 13)

Když jsem přišel jako poradce na ministerstvo financí, byl státní dluh 1683,3 miliardy korun. Na úrocích jsme platili 50,6 miliardy každý rok. Letošním cílem je mít dluh na konci roku maximálně 1683,3 miliardy a platit méně než 45 miliard na úrocích. Martin Čaban napsal minulý týden glosu, že ministr na rok 2017 sliboval vyrovnaný rozpočet a nyní vydává za vítězství plán deficitu 60 miliard. Tři fakta. Zprvu je rozdíl mezi plánem a skutečností. 2015: plán minus sto miliard, skutečnost minus 62,8. Pro rok 2016 je plán minus 70. Pro příští rok bude minus 60 (kdo zná ČSSD, ví, že je to vlastně vítězství). Doporučuji, aby skutečnost byla vždy na konci roku lepší než plán a klesající, pokud vydrží ekonomický růst. Zatím to od roku 2014 ministerstvo dodržuje. Zadrhé vyrovnaný ano, nebo ne? Mezi roky 2014 až 2015 vzrostly státní investice o 64,5 miliardy korun. Deficit byl 62,8 miliardy. Kdybychom nezvyšovali investice, byl by vyrovnaný rozpočet. Zatřetí od prvního převzetí kanceláře jsme byli schopni stabilizovat státní dluh a vydat i dluhopisy se záporným úrokem. Je to tím, že jsme začali pořádně řídit likviditu státu. V roce 2014 jsme za to inkasovali pro státní rozpočet 240,8 milionu korun, o rok později 524,9 milionu, letos zatím 170 milionů. Dnes už nás takřka devět procent státního dluhu nic nestojí. Doporučil bych státu vydat i nějaký hodně dlouhodobý dluhopis s fixním úrokem – byl by historicky nejlevnější – a ministerstvo financí to tak chce udělat a postupně zvýšit průměrnou splatnost českého dluhu o rok. Ty dluhopisy se záporným úrokem totiž musíte za dva roky otočit a nevíte, jaké podmínky budou na trhu. Británie třeba vydává padesátiletý bond, když jsou nejlepší podmínky. Tři fakta, berete, nebete. Ale věřte, stranicou průkazku nemám a plácáním nějakých klíšů bych své renomé neriskoval.

Autor je poradcem ministra financí

Pište nám

Vážení čtenáři, zajímá nás, co si myslíte.

Své názory a polemiky zasílejte na nazorye15@cninvest.cz. Nebo s námi diskutujte na našem webu (www.e15.cz), na Facebooku (www.facebook.com/denike15) či na Twitteru (@E15news).

Kam se hrabe Ronaldo

■ Bosýma nohama a s dřevěným míčem. Tak se hraje barmský národní sport chinlon. Kdekterý Barmánc při něm předvádí taková dech beroucí kouzla s míčem, že si o tom evropské fotbalové hvězdy mohou nechat zdát.

Na počátku bylo slovo a to slovo bylo míč. Pak přišel člověk a ucítil neodolatelnou chuť do toho míče kopnout. Skýtalo to nevysvětlitelné potěšení. Nakonec nebesa seslala na zem Barmánce a jejich strhující hru chinlon. Ta proměnila to obyčejné

kopání do míče v něco mezi posvátným tancem a leteckou akrobacií.

Chinlon uvidíte při návštěvě Barmy na ulici zaručeně hned první den. Je to národní radovánka, které se věnuje každý, vždycky, všude. Dědové u hospody, děti před

školou, dokonce i buddhističtí mniši na dvorku kláštera. Hrají ho muži i ženy. Princip je velmi jednoduchý. Šest hráčů chodí dokolečka a kopou si ve vzduchu malým dřevěným míčkem. Jediné, o co jde, je udržet míč co nejdéle ve vzduchu a nenechat ho dopadnout na zem. A to je celé.

Nádhera chinlonu ale tkví v tom, s jakou bravurou Barmánci míč ovládají. Běžně jsou schopni udržet ho bez dopadu na zem třeba i deset

minut v kuse. A dělají u toho různá salta a přemety. Hráti se smí vlastně všemi částmi těla krom rukou. Takže vidíte různé parádní patičky, kolínka, ramínka. V chinlonu existuje víc než 200 efektních triků, jak míček zasáhnout. Největší borci jsou schopni ho precizně odehrát i zátylkem. A diváka vůbec nejvíc uzemní, když občas barmské dívky zahrájí jaksi... no zkrátka zadečkem. To se pak zastaví čas a život se zdá na moment přece jen nádherný.

NEHRAJÍ NA BODY, JEN NA KRÁSU

Dalších 300 procent na působivosti přidává chinlonu atmosféra, v níž se odehrává. Kolem kroužku plešatých pantátů, kteří si navečer po práci chtějí na ulici jen trochu zažonglovat s míčem, se rázem spontánně vytvoří obecnost z kolemjdoucích zvědavců. Často chinlon doprovází živá hudba. Hráči chinlonu se na ni naladí a začínou se pohybovat a odehrávat balon do rytmu. Sympa-

Chinlon zazářil i na asijské olympiádě

FANOUŠCI Z CHATRČE. Asijské sportovní hry, které se konaly v roce 2013 v Barmě a na nichž byla poprvé uvedena soutěžní verze chinlonu, hltali Barmánci jako přelomovou událost.

V roce 2013 Barma hostila sportovní hry SAE Games. To je taková malá olympiáda zemí jihovýchodní Asie. Pro obyvatele uzavřené Barmy, kterou v té době ještě pevně ovládali generálové, to byla velká událost. Na hry se přijelo podívat hodně zahraničních návštěvníků a Barmánci měli konečně pocit, že se trochu propojují se světem. Na hry ale zařadili jako jednu z disciplín poprvé také právě svůj národní sport chinlon. To vzbudilo

u ostatních národů rozpaky. Co to je za sport, když se dělá jen pro krásu a není v něm soupeře?

Nakonec se uplatnila určitá soutěžní varianta chinlonu. Třicetiminutové vystoupení hráčů rozhodčí hodnotí podle techniky i estetických kvalit předvedené hry. Přihlásily se týmy ze šesti národů, protože v Indonésii, Thajsku, Laosu nebo na Filipínách se hrají hry podobné chinlonu. Předvedly se dokonce i dívčí týmy.

Sportovní verze chinlonu je trochu sterilní. Hraje se uvnitř stadionu na umělém povrchu a přesně vymezeném herním poli, ne na ulici mezi lidmi. A je víc sešněrována pravidly, tím se také z chinlonu vytrácí svobodná hravost. Ale na asijských hrách se uchytil a nyní se stává pravidelnou součástí sportovních akcí na Dálném východě. A původně suverénním mužům i ženám z Barmy konkurují stále se zlepšující reprezentace Kambodže nebo Thajska.

tické je, že jde jen o prostou radost z pohybu a z kontaktu s míčem. Chinlon se nehraje na body, ale na krásu. Není tu žádný protivník ani žádný poražený. Byť je to superpopulární sport, nepletou se do něj zatím peníze. Když na ulici graduje exhibice nejlepších hráčů, nanejdvůle jim diváci po obzvláště vyvedeném kousku symbolicky připnou špendlíkem drobnou bankovku přímo na triko. Hráči pak pokračují v představení ověšení peněží.

NOHY MAJÍ CITLIVÉ JAKO RUCE

Princip chinlonu je blízký hře hacky sack, kterou znají i čeští školáci. Také vzdáleně připomíná bago, při kterém si fotbalisté cvičí nahrávky. Jenomže chinlon se hraje bosou nohou a s míčem z ratanového dřeva. Abyste zvládli například padesát patiček ve vzduchu za sebou – a to bez kopaček a s balonem ze dřeva – na to musíte být a) fotbalový génius nebo b) Barmánci.

Není náhoda, že právě Barmánci mají nesmírně šikovné nohy. Vypěstovali si v nich každodenním životem daleko větší cit než my Evropané. Kapitáni třeba řídí nohama kormidla svých lodí na řece Iravádí. Rybáři na jezeře Inle nohama pádlují a pomáhají si při vytahování sítí. Všichni Barmánci často chodí bosky. Uvnitř budov se automaticky očekává, že se zujete, takže i západní byznysmen v obleku pak prezentaci své nabídky barmánským klientům přednáší v ponožkách.

Vedle chinlonu trénují Barmánci dokonalou kontro-

lu míče ve vzduchu i při dalších sportech, jako je třeba místní variace na nohejbal. Oproti českému nohejbalu se ten barmánský hraje přes vysoko zavěšenou síť. Míč opět nesmí dopadnout na zem, jinak se to počítá jako ztráta pro bránící tým. Nohejbalisté musejí skákat vysoko a nohu vykopávat nad síť, takže to připomíná vzdušné kung-fu souboje z akčních filmů.

Existují také různé exhibiční verze chinlonu. Sóló variantu předvádějí výhradně ženy. Při ekvilibristice s míčem ještě navíc balancují na nataženém provaze nebo skáčou skrz obruče. Dokonce můžete vidět, jak si žonglérka kope s dřevěným míčem, který hoří.

GENIÁLNÍ HRÁČE NIKDO NEZNÁ KVŮLI DIKTATUŘE

Evropské fotbalové hvězdy mají jediné štěstí, že tuhá vojenská diktatura držela předchozích 50 let šikovné Barmánci v izolaci. Kolikpak asi geniálních talentů s mistrovsky obratnými nohama za tu dobu úplně zmizelo někde hluboko uvnitř totalitního státu. Jinak by se možná musel Zlatan Ibrahimovic živit jako pošťák a Cristiano Ronaldo by dělal vrátného v domově duchodců.

Ale pozor, Barma nebolí Myanmar se pomalu otevírá světu. Takže si třeba jednou i agenti nejslavnějších fotbalových manšaftů všimnou geniálního citu Barmánců pro kontrolu míče a některého talentovaného mladíka vytáhnou do záře reflektorů. Ovšem byť lze chudým Barmáncům přát každý výdělek, možná zrovna tohle žádoucí není. S hrou chinlon je to stejné jako vlastně s celou současnou Barmou. Okouzující je, dokud si udrží svou čistou spontaneitu. A dokud ji nezkaží peníze.

DOKONALÝ CIT. Ke hrátkám s míčem předurčuje Barmánci mimořádný cit v nohách, tento kapitán třeba kormidluje nohama každodenně plavbu parníku po řece Iravádí.

254216/22

INZERCE

EXHIBICE. Hru často doprovází hudbou pouliční muzikanti a diváci připínají nejlepším hráčům chinlonu na triko špendlíkem drobné bankovky.

SKORO KUNG-FU. Také barmánská varianta nohejbalu se hraje o patro výš než ta česká a vzdušné souboje hráčů připomínají málem bojová umění.

Stranu připravil

Tomáš
Stingl

GENERALNÍ PARTNER

PPF

UVÁDÍ

LETNÍ SHAKESPEAROVSKÉ SLAVNOSTI 2016

ROMEO A JULIE | 2. 8. – 20. 8. |

Hrají: Tereza Voříšková, Jan Sklenář, Naďa Konvalinková, Saša Rašilov, Dana Batulková, Jiří Vyorálek, Lenka Krobotová a další
Režie: Skutr

400

předprodej vstupenek: www.shakespeare.cz

hlavní partneři

partneři

hlavní mediální partneři

mediální partneři

spolupodatelé

poladatel

předprodej

Foto total

OSLAVA JUBILEA. Společnost Total uspořádala u příležitosti oslav 25. výročí působení v České republice galavečer na francouzské ambasádě. Akce se účastnili hlavní evropští i čeští zástupci společnosti Total, francouzský velvyslanec Jean-Pierre Asvazadourian (na snímku vlevo s ředitelem divize marketingu a služeb pro Evropu Benoîtem Lucem) a důležití obchodní partneři, mimo jiné guvernér ČNB a zástupci ministerstva průmyslu a obchodu. Celý večer byl laděn do francouzského stylu od gastronomie až po kulturní program. Hosté tak mohli ochutnat menu o čtyřech chodech připravené držitelem michelinské hvězdy, šéfkuchařem Romanem Paulusem, poslechnout si podmanivé šansony Radky Fišarové či árie Mariana Vojtky. Celou akci provázala herečka Chantal Poullain.

LÉKY PRO OSTROVANY. Lékárny Benu se rozhodly podpořit projekt lékařské pomoci na indonéském ostrově Lombok formou dodávek léků. Organizaci Dorra, která zde poskytuje místním obyvatelům potřebnou lékařskou péči, darovaly v první fázi dlouhodobé spolupráce zhruba 50 kilogramů léků v hodnotě 50 tisíc korun. Nejčastěji jde o přípravky na vysoký krevní tlak, cukrovku a na různá infekční onemocnění, jejichž výskyt je kvůli nedostatečné hygieně a závadné vodě v této oblasti velice častý. Na snímku generální ředitel společnosti Benu Sebastian Ring (vpravo) a zakladatel organizace Dorra Dalibor Stoszek.

Foto benu

Foto tipsport 2x

NAROZENINY VE VELKÉM STYLU. Více než tisícovka zaměstnanců sázkové kanceláře Tipsport oslavila ve Foru Karlín 25. výročí založení společnosti. Zakladatel a předseda představenstva Vratislav Randa přivítal v průběhu večera na pódiu řadu vzácných hostů, nezapomenutelným zážitkem a pomyslným zlatým hřebem večera bylo pro všechny vystoupení skupiny Lucie. Chybět samozřejmě nemohl ani narozeninový dort, který s chutí naporcovač sám generální ředitel Tipsportu Petr Knybel.

UNIKÁTNÍ SPOLEČNÍK NA CESTY. Česká volejbalová reprezentace získala pro své cesty stylové pomocníky v podobě exkluzivních kufrů Rimowa. Hráčky a hráči společně s dalšími členy týmu obdrželi od výrobce zavazadel set v podobě kabinového a cestovního kufří z kolekce Salsa Deluxe. Speciální edice vytvořená pro českou volejbalovou reprezentaci je v barvě Granite Brown v lesklém provedení. Každý kufr je označen logem Českého volejbalového svazu a příslušným číslem hráče umístěným vedle teleskopické rukojeti. Díky této identifikaci se z každého jednotlivého kusu stává unikát.

E15.CZ

Zažila vaše společnost něco významného?
Pište nám na lidee15@cninvest.cz

Foto rimowa

Důmyslně zkomponovaná detektivka

■ Nakladatelství XYZ vydává již třetí případ detektiva Martina Servaze. V románu Tma se utká s nebezpečným protivníkem, který dohání své oběti k sebevraždě.

Stanislav Šulc

Detektiv Martin Servaz se českým čtenářům představil již ve dvou obsáhlých románech Bernarda Miniera Mráz a Kruh. V obou honil obávaného masového vraha Juliana Hirtmanna, pokaždé mu v tom pomáhala silná ženská hrdinka a pokaždé detektiv vlastně prohrál a Hirtmann mu dál unikl. Ve třetím díle série nazvaném Tma Hirtmann již nevystupuje, ale je hlavní příčinou toho, že je Servaz mimo službu kvůli psychickým obtížím. Vyšetřování podivných sebevražd tedy vede na vlastní pěst.

Minier znovu zasazuje kriminálku do oblasti kolem Toulouse, což je oproti pařížským detektivkám příjemné oživení. Přítomnost Pyrenejí a extrémní vliv počasí se projevují na náladě lidí a také na řešení případu, který se svou složitostí vyrovnává předchozím příběhům. Minier navíc tentokrát sáhl po ještě důmyslnější stavbě než doposud. Celá kniha je členěna na tři dějství odpovídající aktům klasické opery. Také názvy kapitol odpovídají spíše opernímu kusu než konkrétním dějům detektivky. S operou má navíc případ hodně společného, protože právě CD s různými operními díly pachatel zaslá svým obětem a pokračuje tím v psychickém nátlaku na ně.

Přesto má oproti Mrázovi i Kruhu Tma jeden velký nedostatek. Tím je linka hlavní ženské hrdinky, rozhlasové moderátorky Christine. Ta se stává další obětí zvrhlého násilníka a postupně se dostává do sítě psychického teroru. Přesto se

stále snaží odolávat a pachatel (ale zároveň i Minier) se musí uchýlovat k příliš prvoplánově nechutným akcím typu týrání psa. Emoce se tak zbytečně vyhrocují a možná právě toto řadu čtenářů odradí. Na druhé straně v opeře o vyhrocené emoce jde vždy a všechny ženské hrdinky v nich umírají, jak hlásá operní kánon zmíněný v knize. I s tímto vědomím je však Servazova dějová linie mnohem zajímavější a v době, kdy převezme otěže, kniha dostává lepší štávu.

Snad jen škoda termínu vydání. Minierovy knihy se hodí pro zimní měsíce, šedivo, sychravo, pro zabalení do deky v ušáku. K bazénu ve čtyřicítkách mohou fungovat jako asi až moc velké ochlazení.

Bernard Minier: Tma

Nakladatelství: XYZ, 2016

Překlad: Jiří Žák

Hodnocení: 60 %

Krátce

Nirvana znovu čeří vody. Našly se dvě písně

Více než 20 let po svém náhlém konci je legendární americká rocková skupina Nirvana opět žhavou aktualitou. Stalo se tak poté, co internetová stanice VirginRadio zveřejnila v posledních dnech dvě dosud neznámé skladby průkopnické čtveřice stylu grunge.

Státní opera chystá desítku premiér

Státní opera Praha uvede v příští sezoně, v níž by se měla naplno rozjet rekonstrukce jejích budov, deset premiér. Jsou mezi nimi díla minimalisty Steva Reicha či Carla Orffa. Opera bude hostovat v Hudebním divadle v Karlíně.

Odstartovala Loutkářská Chrudim

Festival Loutkářská Chrudim letos nabídne 47 představení. Zahájil jej včerejší průvod loutek po městě. Program 65. ročníku přináší až do 6. července inscenace pro nejmenší diváky i dospělé.

Zemřel autor Šoku z budoucnosti Toffler

Americký futurolog Alvin Toffler zemřel v pondělí v Los Angeles ve věku 87 let. Toffler se proslavil zejména knihou z roku 1970 Šok z budoucnosti, v níž popsal pocit úzkosti, který v lidech vyvolávají převratné změny. Toffler předvídal mimo jiné přechod od masové výroby k ekonomice založené na počítačích a na informacích. /čtk/

Tipy

ČT2 • 21.45

NAROZEN 4. ČERVENCE

Sen o válečném hrdinství a cesta vedoucí k trpkému poznání skutečnosti. Tom Cruise v hlavní roli amerického filmu režiséra Olivera Stonea.

KAM ZA PRŮZRAČNOU VODOU? PRYČ Z CIVILIZACE?

PŘECE NA
JADRAN

WWW.LIDEAZEME.CZ

PRAŠUTISTA. Jamie Dornan na festivalu osobně uvede světovou premiéru snímku *Anthropoid* o atentátu na Heydricha.

OSCAROVÝ SCENÁRISTA. Charlie Kaufman v Karlových Varech představí animovaný film *Anomalisa*, který spolurežiroval, a převezme Cenu prezidenta festivalu.

DALŠÍ CENA PRO HVĚZDU. Willem Dafoe si z lázeňského města odvezl prestižní Křišťálový glóbus za mimořádný umělecký přínos světové kinematografii.

Kulturní akce roku se roztáčí ve Varech

■ Vedle hvězd a fanoušků na festival přijdou i stovky filmových profesionálů. Pro ně je karlovarský festival největší akcí svého druhu ve střední a východní Evropě.

Alena Prokopová
Od naší spolupracovnice

První červencový týden patří už tradičně Mezinárodnímu filmovému festivalu v Karlových Varech. Již 51. ročník prestižní akce startuje dnes a potrvá do 10. července. Pro filmové profesionály představuje nejdůležitější

ší událost ve střední a východní Evropě. Vedle producentů, nákupčích a distributorů filmů se do západočeského lázeňského města každoročně sjíždějí i dramaturgové filmových festivalů a zástupci nejrůznějších filmových institucí. Loni se jich ve Varech akreditovalo víc než devět set. Z toho víc než polovina přijela ze zahraničí.

Zatímco na odborných fórech i v kuloárech se jedná o budoucnosti českého filmu a jeho pozici v evropském ekonomickém a kulturním prostoru, veřejnost jezdí do Varů za hereckými hvězdami a filmy. V tom nebude patrně výjimkou ani letošní, už jednapadesátý ročník.

Loni se ve Varech uskutečnilo téměř pět set filmových představení, které navštívilo 135 105 diváků. Vzhledem ke kapacitě kinosálů a možnostem města Karlovy Vary se pořadatelé akci pokoušejí udržet ve stejných mantinelech a soustřeďují se na kvalitu programu a festivalového zázemí.

Divácký maraton dnes ráno startují projekce v deseti kinosálech. Pozornost veřejnosti i médií ovšem na sebe strhává podvečerní slavnostní zahájení, konané už tradičně ve Velkém sále festivalového svatostánku – hotelu Thermal. Součástí programu bude i světová premiéra koprodukčního dramatu *Anthropoid*. Snímek natočený britským režisérem v angličtině připomíná okolnosti atentátu na říšského protektora Heydricha. Hlavní představitel hrdinného parašutisty Kubiše Jamie Dornan (známý z erotické románcie *Padesát odstínů šedi*) se stane první z řady hvězd, které se letos projdou po červeném koberci před Thermoalem.

Účast přislíbil i americký herec Willem Dafoe, který z rukou prezidenta festivalu Jiřího Bartošky převezme Křišťálový glóbus za mimořádný umělecký přínos světové kinematografii.

Do Varů přijedou i španělské herečky Adriana Ugarte a Emma Suárez, které uvedou nový film režiséřského mistra Pedra Almodóvara *Julieta*. Pro milovníky filmu je ovšem

mimořádnou atrakcí i americký scenárista, režisér a producent Charlie Kaufman. Držitel Oscara za scénář k milostnému dramatu

Věčný svit neposkvrněné mysli převezme Cenu prezidenta festivalu a uvede svůj nový film *Anomalisa*.

Mezi významné hosty patří i americký producent Ted Hope ze společnosti Amazon Studios, který se podílel na vzniku ceněných nezávislých snímků

21 gramů, *American Splendor* či *Storytelling*. Hope navštíví festival už potřetí. Potvrzuje tak skutečnost, že MFF Karlovy Vary nabízí filmovým profesionálům lákavé prostředí pro navazování a rozvíjení obchodních vztahů.

Téměř

500

představení nabídla loňská karlovarská přehlídka. Celkem přivítala přes 150 tisíc diváků.

Karlovarské tipy E15

- **Aaaaaaaah!** (režie Steve Oram)
- **Anatomie vraždy** (režie Otto Preminger)
- **Café Society** (režie Woody Allen)
- **Požár na moři** (režie Gianfranco Rosi)
- **Hologram pro krále** (režie Tom Tykwer)
- **Komorná** (režie Park Chan-wook)
- **Kostěný tomahawk** (režie S. Craig Zahler)
- **Mastnej škrtič** (režie Jim Hosking)
- **Normální autistický film** (režie M. Janek)
- **Učitelka** (režie Jan Hřebejk)
- **Vlk z Královských Vinohrad** (režie J. Němec)

LEON. Francouzský herec Jean Reno uvede svůj slavný snímek *Leon* a také si z festivalu odveze Cenu prezidenta MFF KV.

LEGENDA. Jednu z čestných cen získá od Jiřího Bartošky také ikona české kinematografie a letošní jubilanťka Jiřina Bohdalová.

VÝZNAMNÝ PRODUCENT. Ted Hope přijíždí do Karlových Varů jako zástupce nové produkce Amazon Studios, u níž točí řada významných filmařů.

ČEKÁNÍ. Již den před oficiálním zahájením festivalu čekali nedočkaví filmoví fanoušci na první vstupenky.

MÚZA. Španělskou krásu i temperament v Karlových Varech bude zastupovat Adriana Ugarte, která je jednou z múz režiséra Pedra Almodóvara.

Foto dne

PRÁSK DO MOSTU. Tři desítky čínských turistů jištěných lany testovaly palicemi skleněný most klenoucí se ve výšce tři set metrů nad kaňonem Čang-t'ia-ťie v provincii Chunan. Skleněný most přes „čínský Grand Canyon“ je nejvyšší a nejdělsí na světě a předpokládá se, že inspiroval scény ve filmu Avatar z roku 2009. I když se na skleněném panelu objevily praskliny, neztratil pevnost – a to i poté, co přes most přejelo dvou-
tunové SUV. Akci zorganizovaly úřady, aby ujistily turisty, že skleněné mosty jsou bezpečné.

Tipy pro volný čas

DIVADLO

Strašidlo Cantervillské putuje po jižních Čechách

Již třetí léto navštěvuje divadelní představení Strašidlo Cantervillské scény Jihočeského kraje. Romantickou komedii, horor i detektivku zároveň napsanou na motivy prvotiny mistra dialogů Oscara Wilde je dnes možné vidět na nádvoří hradu Rožmberk. Příští neděli pobaví diváky na nádvoří třeboňského pivovaru Regent.

HISTORIE

Středověk se vrací na perněštejské panství

Nádvoří hradu Pernštejn ožije v sobotu na pět dní středověkým mumrajem. Historický jarmark, vojenská ležení a stylové občerstvení doplní program na kolbišti a pódiu. Šermíři v něm vystřídají hudebníky, fakíry a tanečnice. Vystoupí královský sokolník i mistr kat, v poledne vypukne střelba z děl a hákovnic.

VOJENSTVÍ

Jak žila posádka pěchotního srubu

Zájemci o vojenskou historii v rámci akce Fort Fest mohou v sobotu a neděli navštívit pěchotní srub patřící Muzeu opevnění K-S 5 U potoka. Interiéry budou doplněny z depozitářů tak, aby vypadaly, jako by si posádka jen odskočila. Prvorepublikové vojsko utábořené před objektem předvede ukázkou výcviku a obsluhy zbraní.

VÝSTAVA

To nejlepší z díla Vladimíra Jiráčka

Týdenní interaktivní výstava proslulého humoristy a ilustrátora Vladimíra Jiráčka se v první části zaměřuje na příběhy Pata a Mata a Králíků z klobouku. Druhá část představuje 150 nejlepších Jiráčkových kreslených vtipů. Výstava prostě nazvaná Humor začíná v neděli v kutnohorské Galerii Středočeského kraje.

FESTIVAL

Letištěm v Hradci Králové zaduní Rock for People

Multižánrový festival Rock for People letos slaví 22. narozeniny. Koná se od neděle do úterka na letišti v Hradci Králové. Festivalový areál a kmep pro návštěvníky leží na padesáti hektarech pozemků. Kapely hrají na dvou velkých venkovních scénách, ve stanu pro osm tisíc lidí a ve dvou hangárových scénách. /bo/